REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia.
BRAŞOV, piaţa mare Nr. 30
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAŢIUNE în Braşov şi la următórele Birouri de anunciurĭ:
în Viena: M. Dukes Nachf. Nax. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelik's Nachf. Anton Oppelik. În Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. În Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. — Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

(Număr de Duminecă 28)

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare Târgul Inului Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 152.—Anul LXIII. Braşov, Duminecă 9 (22) Iulie. 1900.

Noul ministeriu român.

Erĭ la amiaḑĭ noul ministeriu român, — eşit din fusiunea elementelor conservatóre şi din concentrarea forţelor lor cu scop de-a întêmpina şi a învinge marile greutăţĭ, ce le-a creat ţĕrii crisa economică şi critica situaţiă financiară — a depus jurămêntul în mânile Regelui la castelul Peleş în Sinaia.

După învoiala dintre conservatorĭ şi junimiştĭ, ce a premers fusiunei, care se va proclama astăḑĭ Sâmbătă într'o întrunire comună, s'a fost stabilit, ca patru portofoliurĭ sĕ fiă date în viitorul cabinet conservatorilor şi patru junimiştilor ér şeful acestora sĕ ia preşedinţa consiliului, şi fostul ministru preşedinte G. Gr. Cantacuzino sĕ rĕmână şef al partidului conservator.

Regele a aprobat aranjamentul acesta şi, după-ce şĭ-a dat avisul, cabinetul s'a constituit în modul următor: P. P. *Carp*, preşedinte al consiliului şi ministru de finanţe, Titu *Maiorescu* ministru de justiţiă, Alex. *Marghiloman* ministru al afacerilor străine, Const. *Olănescu* ministru de interne, N. *Filipescu* ministru de agricultură, de comerciu şi de domenii'; general *Lahovari* ministru de rĕsboiu, Ion C. *Grădişteanu* ministru al lucrărilor publice şi Const. C. *Arion* ministru al instrucţiunei publice.

„Acest nou minister de sub preşedinţa d-lui P. P. Cap represintă — ḑice „Constituţionalul“ — forţele întrunite ale partidului conservator întru servirea în nisce vremurĭ escepţional de grele a intereselor statului, sub conducerea unui bărbat, ale cărui cunoscinţe şi esperienţă politică sunt o mândriă pentru ţĕră.“ Vorbind apoi de marile greutăţĭ. ce sunt de învins, situaţiunea financiară a statului fiind adênc sdruncinată, organul junimist ḑice, că noul guvern va avé o îndoită misiune: de a face faţă nevoilor urgente aşa de strîngĕtóre şi de a aşeḑa temeiurile trainice ale viitorului financiar al ţĕrii.

Opera, ce stă înaintea guvernului conservator, ḑice „Timpul“, este mare şi pentru realisarea ei va trebui o muncă uriaşă, o jertfă neîntreruptă de energiă şi chiar de popularitate. „Guvernul şi partidul conservator primesce acéstă sarcină cu deplina consciinţă a greutăţilor, ce sunt de întêmpinat, şi în acéstă stă marele lui merit.“

„Epoca“, vorbind de sacrificiile ce s'au adus pentru realisarea fusiunei ḑice, că aceste au fost aduse pentru o ideiă, pentru un ideal. S'au sacrificat ambiţiunĭ şi interese în profitul unei frumóse şi marĭ cause. Guvernul eşit din acest avênt generos, va desfăşura fără îndoială o activitate binefăcĕtóre.

„Suntem sigurĭ — scrie „La Roumanie“ — că tótă ţéra va primi cu încredere şi simpatiă noul minister şi că chiar şi oposiţiunea liberală, care a fost atât de violentă şi nedréptă faţă cu cei-ce se duc, va înţelege, că este nu numai în interesul ţĕrii, ci şi în propriul sĕu interes de a suspenda ostilităţile şi de a lăsa sĕ lucreze un bărbat de stat, asupra capacităţi căruia nimenea n'a cutezat nicĭ-odată a-se îndoi, şi care pentru prima-oră asumă tótă responsabilitatea puterii.“

Acestea sunt părerile organelor principale ale nouei grupărĭ. Incât pentru ḑiarele partidului liberal, ele declară, că vor face oposiţiunea cea mai hotărîtă şi energică şi noului guvern, pe care-l declară ca o continuare a celui de până acuma.

Ér ḑiarele independente primesc cu reservă noul guvern. recunoscênd îndeosebĭ valórea şefului ca un bărbat de stat consumat şi cu vaḑă şi în strĕinătate.

Se asigură, că noul ministeriu va întroduce asemenea însemnate reforme pe tóte terenele şi orĭ-ce Român cu inimă pentru înaintarea ţĕrii trebue sĕ doréscă, ca activitatea lui care ţintesce la binele ei, sĕ fiă spornică şi sĕ aibă succesul aşteptat.

Conferenţa interparlamentară şi propaganda lui Apponyi. In 30 Iulie n. c. se va întruni conferenţa interparlamentară de pace în Paris. Un grup mare de deputaţĭ ungurĭ vor merge la acéstă conferenţă în frunte cu contele Apponyi. Nu voim sĕ vorbim aicĭ de propaganda, ce o va face acesta cu soţii sĕi pentru ideia păciĭ universale şi pentru propunerea lui de a se înfiinţa o uniune internaţională de pace a pressei, ci de propaganda, pe care, după informaţiunile, ce le-am primit, a făcut'o şi o face Apponyi, ca sĕ participe dimpreună cu delegaţii maghiarĭ şi unii foştĭ şi actualĭ deputaţĭ guvernamentalĭ de naţionalitate română, ca ast-fel sĕ se lăţéscă părerea în lumea mare, că Românii trăesc în cea mai bună concordiă cu Maghiarii şi că nu se simt nicĭ asupriţĭ, nicĭ nedreptăţiţĭ.

*

Étă informaţiunile ce le primim în privinţa acésta din Caransebeş: „Vĕ veţĭ mai aduce aminte de visita ce a făcut'o ḑilele trecute contele *Apponyi* episcopului *Goldiş* în Arad. Mulţĭ s'au întrebat atuncĭ, ce scop a avut acéstă visită? Fosta ea numai o visită de curtoasiă, orĭ că a urmărit şi alt ceva? Acum aflu, că Apponyi n'a intenţionat nicĭ mai mult, nicĭ mai puţin cu visita, decât ca sĕ îndupleca pe episcopul Goldiş, ca fost deputat unguresc, sĕ ia parte la conferenţa interparlamentară din Paris, firesce, ca membru al grupului de delegaţĭ maghiar. Goldiş i-a respuns, că décă va fi sănĕtos, va participa de sigur la acea conferenţă. In tot casul însé, de cumva va fi împedecat, va trimite *o telegramă de felicitare şi de aderenţă* la adresa delegaţiei maghiare. Episcopul Goldiş sĕ-i mai fi promis lui Apponyi, că va stărui a câştiga în scopul acesta şi pe episcopul Popea. Nu mult după acésta episcopul Goldiş dimpreună cu vicarul Mangra au făcut o visită în Caransebeş episcopului Popea. Décă a adus în discuţiune cu acésta ocasiune afacerea, despre care e vorba, şi cu ce resultat, nu sciu...“

*

Atâta ni se comunică din isvor demn de tótă credinţa. Cumcă este basată afirmarea, că s'a stăruit pe lângă episcopul Goldiş, ca sĕ participe la conferenţa interparlamentară dimpreună cu delegaţii maghiarĭ, se vede şi din faptul, că în lista participanţilor maghiarĭ la conferenţă, ce s'a publicat nu de mult, pe lângă alţĭ vre-o doi-trei mamelucĭ românĭ din dietă, este înşirat şi episcopul Goldiş şi nu se póte crede, ca tocmai numele sĕu sĕ se fi publicat în acéstă listă fără a se dobândi mai înainte consimţĕmêntul sĕu.

*

Tóte ca tóte, dér ce scop póte avé episcopul dela Arad de a demonstra tocmai acuma, — fiă prin participarea sa în delegaţia maghiară, ce plécă la Paris, fiă prin telegrama de felicitare, pe care în cas contrar voesce sĕ i-o adreseze — în contra sentimentului public al Românilor adênc nemulţumiţĭ şi mâhniţĭ de starea tristă şi asuprită, ce li-s'a creat pe tóte terenele din partea maghiară? Nu s'a gândit episcopul Goldiş, că un astfel de fapt sĕvĕrsit în faţa lumei marĭ şi culte a Europei, ar fi chiar o mai mare sfruntare a naţiunei şi bisericei sale, decât aderenţa lui de odinióră la politica tiszaistă şi la legile politice bisericescĭ? Nu vede şi nu simte episcopul de aḑĭ al Aradului, că cu tóte tămâierile, ce i-le fac cei din jurul sĕu, conduşĭ de Mangra alias „Cilibidache“, el nu este aḑĭ, decât numai o păpuşe, o unéltă în mâna celor dela putere? Nu vede cum aceştia dela sărutarea, ce i-a dat'o contele Stefan Tisza încóce, îl înfăţişéză înaintea lumii prin ḑiarele maghiare ca pe „conducĕtorul Românilor din Ungaria“ cu tendinţa ascunsă, ca printr'ênsul apoi sĕ se „desavueze“ cu atât mai mult causa nóstră românéscă?

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Ce 'mĭ pasă?...

De s'ar desprinde-o raḑă din negurile recĭ,
Ce 'nprejmuesc lumina cu liniştea de vecĭ...
Sĕ pot vedé o clipă ce-i dincolo de viaţă:
De-i nópte nesfîrşită orĭ blândă diminéţă...
In calea vieţii mele aşĭ scii cum sĕ mĕ port
Imprietinit cu gândul c'odată voiŭ fi mort.

Déc'aşĭ putea pĕtrunde peste abis... sĕ sciu
Că tóte merg în lume spre tainicul pustiu
De sigur, că viaţa 'mĭ curată şi senină
Orbită-ar fi o clipă de prea multă lumină
Şi nimbul veseliei s'ar preschimba 'ntr'un nor
Şi gândul mi-ar fi vecĭnic pustiu şi călĕtor....

Dér negurile 's dese..., abisul nepĕtruns....,
Şi dincolo de viaţă e vecĭnicul ascuns...
Ce-i pasă unei unde, că merge spre peire
Când îi surîde 'n cale cu drag întréga fire
Şi când ea se rĕsfaţă sub farmecul de lună...;
. . . .
Ce 'mĭ pasă ce-o fi mâine, când aḑĭ e vreme
[bună!

Sân-Petreanul.

Gimnasiul român din Braşov.

Date istorice dela 1850—1860.

(Urmare).

În vara anului 1850 comisiunea continuà cu adunarea subscrierilor de oferte în favorul gimnasiului proiectat, închirià 6 odăi din aripa dréptă a caselor Băcanului, astăḑĭ ale Albinei, din Şirul spitalului Nr. 10, unde aveau sĕ fie instalate deocamdată „şcólele centrale“, pregătì planul de învĕţămênt pentru şcóla normală de copii cu 4 clase şi de copile cu 3 clase, cave avea sĕ se deschidă cu 1 Septemvre 1850 şi totodată făcù actele necesare pentru deschiderea gimnasiului, anume: contractul între cele douĕ parochii pentru susţinerea gimnasiului proiectat, învoiala particularilor de a ajuta gimnasiul timp de ḑece anĭ şi petiţiunea destinată a se trimite Ministrului de culte şi instrucţiune publică pentru concesiunea deschiderei gimnasiului şi pentru investirea acestui gimnasiu cu dreptul de publicitate.

Tóte aceste acte, înainte de a fi aşternute autorităţilor statului, furà trimise împreună cu un raport al protopopului I. Popasu episcopului Andreiŭ Şaguna spre esaminare şi aprobare. Bunul episcop luà cu plăcere act de silinţele Braşovenilor de a-şĭ înfiinţa un gimnasiu şi binecuvêntà întreprinderea prin o adevĕrată părintéscă scriere. . . . .

Interesante sunt contractele, ce s'au încheiat între ambele comunităţĭ bisericescĭ a bisericei S-lui Nicolae din Scheiŭ şi a bisericei S-tei Adormirĭ din cetate. Prin contractul dela 14 (24) Sept. 1850 subscris de 20 curatorĭ şi representanţĭ se pune „temeiul la un gimnasiu ferbinte dorit de către toţĭ drept simţitorii“. Apoi îşĭ esprimă dorinţa, ca „alegerea şi denumirea profesorilor, a directorului şi a Eforiei gimnasiale din partea comunităţilor, cum şi sfera lucrărilor sĕ urmeze după regulele prescrise . . . „în înţelesul legei împĕrăteseĭ emanate la anul 1849 pentru tóte gimnasiile imperiului Austriei“. Pentru adunarea veniturilor şcolastice, cum şi pentru „administrarea lor regulată şi cu cuget curat“ se dispune a se alege de către ambele comunităţĭ o Eforiă etc.

In 1850 se deschise în casele Băcanului (aḑĭ ale „Albinei“) şcóla centrală, care consta din patru clase pentru copii şi douĕ pentru copile. Clasa a IV normală era întocmită astfel, ca sĕ pótă servi ca clasă pregătitóre pentru gimnasiu...

Deşi avea sĕ se lupte cu multe greutăţĭ, dintre care îngusţimea localelor şi lipsa de manuale corĕspundĕtóre în limba românéscă erau cele mai simţite, totuşĭ şcóla cea nouă mergea destul de bine, mulţămită activităţii profesorilor, dintre carĭ cu deosebire Gavriil Munteanu era un bărbat cu cunoscinţe de tot frumóse şi de o activitate estraordinară. Numĕrul şcolarilor se urcà încă în semestru I al anului şcolar 1850/1 la 302, interesul pentru noua şcólă centrală crescea din ḑi în ḑi între Românii din Braşov şi împrejurime, numĕrul acelora, carĭ erau gata a da mână de ajutor pentru susţinerea ei, încă se înmulţia în mod îmbucurător. . . .

Interesul, ce se arăta din tóte părţile faţă cu noua şcólă îndemnà pe conducĕtorii ei la lucrurĭ şi mai marĭ. Anume, vĕḑênd Eforia, că localele închiriate, în care era adăpostită şcóla, erau necorĕspundĕtóre şi totodată fórte scumpe, se cugetà, décă nu ar fi timpul sĕ se realiseze *zidirea şcolară* proiectată în a. 1844, pentru care se cumpĕrase grădina din Grőverĭ dela Joh. Beer. Membrii Eforiei se puseră în înţelegere cu

Nu-i vorbă, Szell şi Apponyi, cu tótă isteţimea lor, nu-şĭ vor puté ajunge scopul. Causa nóstră, care este a dreptăţii şi a umanităţii — şi este şi trebue sĕ fiă mai ales înaintea forului adunărilor internaţionale, unde se trateză tocmai de principiul dreptăţii şi al umanităţii, — nu va puté fi feştelită de un Goldiş, chiar episcop fiind. Dér totuşĭ avem prea mare respect de posiţia unui episcop în mijlocul poporului nostru, decât ca sĕ nu sperăm, că în momentul decisiv archiereul dela Arad totuşĭ îşĭ va trage pe sémă şi va recunósce, că nu-i este permis, ca archipăstor român sĕ ia îndeşert sfânta causă a némului sĕu!

Revista politică.

Aşa numitul „seson mort“ în politică este de rêndul acesta şi la noi în ţéră destul de agitat. Afacerile la ordinea ḑilei se discută, firesce, mai mult prin gazete şi gazetele maghiare, în lipsa de material, s'acaţă de tot ce cred, că póte sĕ ofere o „distracţiă“ pentru cetitorii lor.

Nu vrem sĕ pierdem vorbe, arătând aicĭ cu câtă sete şi cu ce plăcere s'au aruncat în timpul din urmă asupra *cestiunei naţionale române*, vorbindu-ne de „pacturĭ“, de „apropierĭ“ între Românĭ şi Maghiarĭ, de părăsirea pasivităţii şi de câte şi mai câte lucrurĭ de felul acesta.

Tot-déuna când ni-s'a dat prilej, noi am arătat, ce plătesc vorbele lor, ce planurĭ urmăresc şi în ce direcţiă ar voì ele sĕ-i vadă porniţĭ pe Româniĭ din Ardeal, Bănat şi Ţéra ungurescă. N'ar vré nicĭ mai mult, nicĭ mai puţin, decât sĕ ne scie odată sparţĭ în două tabere, pentru-ca cu atât mai uşor sĕ ne stăpânéscă.

*

Au însĕ gazetarii ungurĭ şi alte nĕcazurĭ şi supĕrărĭ, ér de nu le au, şi le fac ei cu d'asila, ca bună-óră cu *afacerea Ofen-Pesth*. Cetitorii noştri cunosc isvorul acestei afacerĭ: consiliul comunal din Viena a hotărît, ca pe scrisorile, ce se trimit din Viena în capitala ungară, sĕ nu se mai scrie „Budapest“, ci „Ofen-Pesth“. Contra acestei hotărîrĭ s'au ridicat duhurile infernului şovinismului şi au început sĕ se vaete pe tóte glasurile, că Ungaria este primejduită. In focul nĕcazului nu scieau, ce sĕ facă şi de unde s'o apuce. Li-au venit însĕ în ajutor hahamii şovinismului din Oradea-mare c'un plan minunat. Representanţa acestui oraş, care geme de Jidanĭ, a decis sĕ adreseze guvernului un rescript, în care, pe lângă sunătóre proteste contra „atentatului vienes“, cere sĕ se pună cât mai curênd în vigóre legea despre maghiarisarea numelor de comune, că atuncĭ poşta ungurescă, provocându-se la lege, va puté sĕ refuse îmânarea acelor scrisorĭ trimise din strĕinătate în Ungaria, carĭ în loc de „Budapesta“, „Pozsony“ etc. vor purta numirea de „Ofen-Pesth“, „Pressburg“ ş. a. Municipalitatea oradană s'a adresat şi celorlalte comitate şi oraşe, îndemnându-le sĕ facă asemenea.

*

Şi mai mult decât acésta a amărît pe acele foi maghiare. carĭ nu sunt vêndute cu totul Jidanilor, — faptul, că din incidentul sĕrbărilor dela 15 August, când se va ţiné adecă *jubileul de 900 de anĭ dela încreştinarea Ungurilor*, guvernul a dat ordine secrete autorităţilor politice sĕ nu împodobéscă cu stindarde etc. clădirile oficióse. Ordinele amintite au amărît cu drept cuvênt spiritele între catolicií Ungurĭ, aceştia vĕḑênd în ele o despreţuire a religiunei catolice, ba chiar o vătĕmare a creştinismului. Atât de slab se simte aḑĭ guvernul în faţa curentului jidovesc, ce inundéză ţéra întrégă, încât se dedă la actele, carĭ nu pot sĕ placă decât Ovreilor şi cosmopoliţilor. Orĭ dóră vré şi D-l Szell sĕ emuleze cu Banffy, sĕ facă şi el politică jidovéscă? Chiar foi guvernamentale desaprobă pasul acesta greşit, care chiar de nu s'ar fi făcut la ordinul sĕu direct, s'a făcut totuşĭ de organele lui din ministeriu.

*

Ḑilele trecute s'a vorbit érăşĭ mult în *Austria* despre planurĭ şi proiecte, ce le-ar avé guvernul austriac faţă cu starea lucrurilor dinăuntrul împĕrăţiei. Foile austriace s'au ocupat mult cu cestiunea acésta în urma audienţelor, ce le-a avut ministru-preşedinte Koerber la Majestatea Sa, care petrece în Ischl. Se vorbia la început despre schimbarea constituţiei, despre introducerea legilor de limbă cu ajutorul § lui 14 şi despre un nou regulament al camerei, tot atâtea proiecte şi propunerĭ despre care se ḑicea, că le-ar fi presentat Koerber monarchului. Acum nu se mai vorbesce de aşa ceva. Din potrivă se asigură, că guvernul va întra érăşĭ în tratărĭ cu Cehii şi Germanii, dér separat; apoi că în Septemvrie se va conchema érăşĭ „Reichsrath“-ul etc. Se pare însĕ, că nicĭ aceste tratărĭ, de se vor face, n'au sĕ ducă la bun resultat. Acésta se conchide cel puţin din împrejurarea, că Dumineca trecută atât Cehii, cât şi Germanii au ţinut câte o adunare în Brünn, unde fiă-care parte a declarat, că nu vré sĕ lase nimic din pretensiunile sale naţionale. Germanii cer introducerea limbei oficiale germann, Cehii introducerea limbei oficiale cehice, şi mare meşter ar trebui sĕ fiă Koerber, ca se mulţăméscă şi pe unii şi pe alţii.

*

Afară de întêmplările din China, carĭ absorb atenţiunea lumei întregĭ, *luptele dintre Burĭ şi Englesĭ* sunt şi aḑĭ la ordinea ḑilei. Vitejii Burĭ au raportat pe la mijlocul lui Iulie o strălucită victoriă asupra Englesilor la Nitralsneck, aprópe de Pretoria. Ei au prins compănii englese întregĭ şi douĕ tunurĭ. Succesul acesta dovedesce, că bravul popor al Burilor n'a desperat încă de victoria causei lui şi că rĕsboiul acesta, atât de nedrept şi neuman, are sĕ mai dureze încă.

Rĕsboiŭ în China.

Flacăra rĕscólei şi a rĕsboiului arde şi pîrjolesce cumplit aprópe în tóte cele 18 provincii ale uriaşei împĕrăţii chinese. O luptă mare s'a început între Chinesĭ şi creştinĭ şi sângele vĕrsat umflă rîurile, ce străbat imperiul colosal.

Uciderea strĕinilor din Peking, asupra căreia abia decă mai încape acum îndoială, a fost semnalul dat de Chinesĭ pentru nimicirea şi stîrpirea a tot ce este strĕin în ţéra lor. De-odată cu acest măcel înfricoşat, căruia i-au căḑut jertfă mai bine de 800 de ómenĭ într'o singură ḑi, marea mişcare revoluţionară chinesă şi-a ridicat ameninţător capul în tóte părţile Chinei locuite şi de strĕinĭ. Trupele europene, câte se află aḑĭ în China, nu sunt în stare a da piept cu oştirile regulate chinese şi cu rĕsculaţii. Icĭ colo apĕră ce pot, ba se întêmplă chiar sĕ secere chiar victorii, cum a fost de pildă în 14 l. c. la *Tien-Cin*, unde trupelor aliate li-a succes, deşĭ cu pierderĭ marĭ, a cuceri oraşul şi forturile chinese.

La *Tien-Cin* se află concentrate aḑĭ cea mai mare parte a trupelor aliate. Sunt acolo cam 20,000 de soldaţĭ europenĭ, americanĭ şi japonesĭ, dér ce pot face aceştia faţă cu numĕrósele armate chinese, carĭ cresc din ḑi în ḑi. Se ḑice anume, că în jurul oraşului s'au adunat 150,000 Chinesĭ cu 200 tunurĭ. ér în provincia *Şantung* forţele chinese s'au sporit la 450,000.

Mare este terórea în acéstă provinciă. O gazetă din Newyork a primit din *Cifu* (orăşel chines) scirea, că guvernorul din *Şantung* a dat aspre poruncĭ funcţionarilor, sĕ siléscă pe Chinesii încreştinaţĭ *a-se lăpĕda de legea creştină* şi a da garanţiă, că nu se vor mai reîntórce la biserica creştină. A mai poruncit guvernorul *sĕ se confisce averile Chinesilor creştinĭ şi ale bisericelor*, şi a dat o proclamaţiă către popor, în care dispune sĕ înceteze a jefui pe Chinesii, carĭ *sĕ lapĕdă de creştinism.*

*

Pericolul nu este mai puţin serios în *Shanghai*, mare oraş cu port, locuit în preponderanţă de Europenĭ. O telegramă din Shanghai vestesce, că strĕinii de aicĭ au fost provocaţĭ oficial, ca dimpreună cu femeile şi copiiĭ sĕ părăséscă porturile rîului *Jangce*. In ţinutul lacului Pojang, lângă Kinkiang, a isbucnit revoltă. *Câţi-va misionarĭ au fost ucişĭ şi bisericele prefăcute în cenuşă.*

*

Tóte acestea ar merge cum ar merge, decă lumea n'ar fi surprinsă de-odată c'un pericul mult mai mare şi mai înfricoşat. E vorba adecă de *acţiunea Rusiei în China.* Nefiind până acum nicĭ o înţelegere între puterĭ, Rusia a început ea de capul ei şi pe rĕspunderea proprie rĕsboiul în contra Chinei. Chinesii prevedeau acésta. Ei au şi organisat rĕscóla în Mandsuria şi au pornit rĕsboiŭ în tótă forma contra Ruşilor la rîul Amur. Pe malul drept al acestui rîu, care forméză mieḑuina, este situat oraşul chines Aigun, ér dela acesta pe malul stâng nu departe spre nord zace oraşul rusesc *Blagovjencensk.* Acest oraş l'au bombardat Chinesii timp de douĕ ḑile cu 40 tunurĭ, cu scop, firesce, de-a rupe legătura Ruşilor şi de-a împiedeca transportarea de trupe. Ruşii însĕ au respins pe Chinesĭ, ba au ocupat şi Aigun.

Biroul telegrafic rusesc din Petersburg anunţă, că Rusia a proclamat *starea de rĕsboiŭ* în ţinutul Amurului, în primul cerc al districtului Kabarovsk, într'o parte a litoralului, apoi în oraşele Blagovjencensk, Kabarovsk, Nikolsk, Urusi şi Vladivostok începênd cu 4 Iulie st. v.

Ţarul a dispus printr'un ucaz sĕ nu se mai ţină ĕst-an marile manevre şi divizia din Radzivilov (la graniţa galiţiană) a primit ordin sĕ plece în China. Tot aşa trupele din Sudul Rusiei. Mişcarea acésta de trupe rusescĭ se va sfîrşi pe la

---

architectul Ştefan Emilian şi-l însărcinară, sĕ facă un plan pentru o clădire şcolară, în care sĕ se pótă aşeda şcóla primară de copii şi de copile, 4 clase gimnasiale, precum şi douĕ clase comerciale şi technice (reale). Architectul şi profesorul Emilian se şi puse îndată pe lucru, dér la îndemnul lui I. Popasu nu făcù planul de clădire numai pentru clasele amintite, ci proiectă o zidire cu mult mai mare, în care eventual sĕ pótă încăpé, pe lângă şcólele primare, un gimnasiu întreg cu opt clase şi în care, până la completarea gimnasiului, sĕ pótă locuì şi personalul didactic.

„Sĕ zidim Ierusalimul românesc!“ erau vorbele favorite ale lui Popasu, şi inimosul protopop nu se îndoia o singură clipită, că clădirea proiectată de dênsul în înţelegere cu Emilian, care avea sĕ cuprindă peste 20 de odăi şi o sală festivă spaţiósă şi care avea sĕ coste 30—40 mii de florinĭ, se va şi aduce la îndeplinire, deşi întreg capitalul destinat pentru acest scop erau numai cele 6000 fl. m. c. făgăduite de representanţa dela Sf. Nicolae în an. 1844 şi afară de acéstă sumă, grădina cumpĕrată în acelaşĭ an din colecta neguţătorilor din cetate şi întabulată pe numele lui Bucur Popp.

În cassa şcólei nu era o singură para pe séma clădirei, dér cu tóte acestea clădirea trebuia făcută cât mai curênd, căcĭ lipsa ei era adênc simţită şi după înse-şĭ cuvintele Eforiei din hârtia adresată în 9/21 Maiŭ 1851 celor douĕ comunităţĭ bisericescĭ în causa edificiului şcolar, „partea naţiunei române locuitóre în Braşov şi în districtul lui, fără cea mai mare scădere şi ruşine a sa, nu va mai puté întârḑia nicĭ un an dela clădirea şi ridicarea cu ajutorul ceriului a unui edificiu, în care sĕ încapă de-ocamdată numai clasele normale, douĕ clase comerciale şi technice, cum şi patru clase ale gimnasiului mic“. Şcóla trebuia ajutată cu orĭ şi ce preţ şi înzestrată cu clădirea de lipsă, căcĭ, ḑice Eforia mai departe în aceeaşi hârtiă a sa: „Pe lângă biserică, şcóla este singura mântuinţă, scăpare şi scut apĕrător al viitorului şi al fericirei nóstre naţionale. Decă naţiunea nóstră în viforósele timpurĭ din urmă nu afla în bărbaţii sĕi apĕrătorĭ înţĕlepţĭ, ea se afla în cel mai vederat pericol de a cădé cu totul, pentru ca sĕ nu se mai pótă ridica“.

Prin urmare din nou trebuia apelat la bunăvoinţa representanţelor bisericescĭ şi a publicului românesc din Braşov şi împrejurime, din nou trebuiau făcute colecte, ca edificiul şcolar plănuit sĕ se şi realiseze.

Şi Popasu împreună cu soţii lui din Eforie şi aveau cea mai mare încredere în simţul de jertfire al Românilor braşovenĭ, aşa încât par'că şi vedeau zidirea de jumĕtate înălţată. De-órece însĕ numai cei 7 Eforĭ nu erau de ajuns sĕ îngrijéscă şi de afacerile şcolare curente şi în acelaşi timp sĕ facă şi pregătirile de lipsă pentru clădire, se hotărî, ca pe lângă Eforie sĕ se institue şi o comisiune pentru clădire, şi în acéstă comisiune se aleseră din partea bisericei Sf. Nicolae protopopul onorar Ioan Petric şi Nicolae Măciucă, éră din partea bisericei Sf. Adormirĭ comercianţii: Bucur Popp şi Ioan G. Ioan. Comisiunea acésta avea sĕ cerceteze şi sĕ pună în exploatare tot felul de isvóre pentru sĕvêrşirea cât mai curênd şi mai ieftin a clădirei şcolare. Astfel: sĕ iniţieze colecte în banĭ dela bisericĭ, dela comune şi dela particularĭ; sĕ îndemne pe Românii din Braşov şi din împrejurime sĕ dăruéscă diferite materiale, ca: var, cărămidă, lemnărie ş. a.; sĕ stăruéscă pe lângă ómenii din oraş şi dela sate sĕ facă clăcĭ cu carĕle şi cu mânile; — éră la cas când aceste ajutóre nu ar fi de ajuns, sĕ facă şi vre-un împrumut în condiţiunĭ cât s'ar puté mai favorabile; în fine împreună cu architectul Emilian sĕ esamineze planul edificiului şi terenul de clădire, şi tot-odată sĕ-şĭ dea părerea, décă într'o parte a spaţiosului loc procurat pentru şcóle nu s'ar puté construì nisce clădirĭ, care ar aduce venite sigure şcólei, ca d. es. prăvălii, odăi de închiriat, băi etc.

Membrii Eforiei şcolare şi ai comisiunei pentru clădire nu lăsară necercat nicĭ unul din mijlócele arătate: cercetară, de unde s'ar puté procura materialele de clădit într'un mod mai avantagios; se adresară la fruntaşii diferitelor comune din împrejurimea Braşovului, ca sĕ dea mână de ajutor la căratul materialului; deschiseră liste de contribuire pe séma edificiului plănuit; se puseră în înţelegere cu măieştrii cei mai de frunte din Braşov pentru a se convinge mai de aprópe despre spesele ce vor fi de întimpinat şi despre modalităţile cele mai practice de clădire etc. Totodată Eforia şi comisiunea învitară pe comerciantul Bucur Popp sĕ transpună locul, pe care avea sĕ se ridice clădirea, pe numele bisericilor comproprietare. Acésta se făcu,

mijlocul lui August, ér şi până atuncĭ garnisónele rusescĭ resfirate prin Siberia ostică, vor putĕ trage singure degetul cu Chinesii. Un călĕtor engles, care a sosit de curênd din Coreea la Londra spune, că armata ruséscă complet mobilisată pentru rĕsboiul cu China, se va urca la considerabila cifră de *250,000 ómenĭ în Mandsuria.*

*

Pregătirile marĭ ale Rusiei au produs pretutindenĭ *îngrijirĭ serióse.* In Londra a păşit în formă positivă scirea, că Rusia vré sĕ încépă rĕsboiul oficial cu China în paguba intereselor celorlalte puterĭ. Lucrul a înspăimântat nespus de tare cercurile politice englese, carĭ se tem, că în urma atitudinei duşmănóse a Chinei, Rusia a aflat acum pretextul de a întra în Peking.

Nu mai puţin sunt îngrijate cercurile conducĕtóre din capitala Germaniei, carĭ — ḑice o telegramă din Berlin — recunosc pe deplin, că situaţia a devenit mult mai seriósă prin aceea, că China a luat ofensiva contra Rusiei.

Firesce, diplomaţia ruséscă caută sĕ acopere şi sĕ desmintă totul ḑicênd, că Rusia oficială nu găsesce nicĭ acum, că s'ar afla în stare de rĕsboiŭ cu China, deóre-ce nu se scie cine guvernézā aḑĭ în Peking.

*

Aşa stau lucrurile — şi rĕu stau. Marea întrebare a ḑilei este acum: ce va face Rusia, când interesele ei sunt serios ameninţate din partea Chinei la graniţa de miaḑă nópte? Temerea generală este, că îndată-ce Rusia îşĭ va fi sfîrşit mobilisările, din revoluţia chinesă Ţarul va face un cumplit rĕsboiŭ.

† George Vernescu.

La 3 Iulie st. v. a încetat din viaţă în Bucurescĭ George D. Vernescu, cel din urmă din vechia pleiadă a bărbaţilor de stat şi valoros luptător din epoca de renascere a României.

Născut la 29 Iulie 1829, Vernescu şĭ-a făcut studiile la colegiul Sf. Sava şi la universitatea dela Paris. Reîntors în ţéră a devenit un distins advocat şi orator. Sub principele Cuza a fost numit membru în consiliul de stat, el a conlucrat la crearea codului civil; în 1865 a devenit ministru al justiţiei în cabinetul Manolache C. Epureanu, la 1876 a fost ministru de esterne; în 1877 în cabinetul Brătianu a avut portofoliul lucrărilor publice unit cu al agriculturei şi comerciului, ér la 1878 a fost ales preşedinte al Camerei.

Curênd însĕ, după acésta, a renunţat la acest post şi a format o nouă grupare liberală, luptând în cestiunea retrocedării Basarabiei şi a tratatului dela Berlin mai ales pentru resolvirea cestiunei izraelite în sensul curentului naţionalist. Lui cu deosebire i-se datoresce principiul naturalisării individuale prin lege şi a caracterului de drept naţional imprimat proprietăţii rurale, aşa cum s'a introdus în artic. 7 din constituţiă revisuit.

La 1885 s'a făcut fusiunea liberal-conservatóre, care sub conducerea lui Vernescu şi Catargiu ajunse la guvern la 1891. Vernescu devenì ministru de finance. Acelaşĭ portofoliu l'a avut apoi în cabinetul Florescu până în Noemvre 1891, când a ajuns la putere cabinetul Catargiu-Carp, Vernescu a trecut în oposiţiă.

In cursul unei discusiunĭ în Senat Vernescu fù atins de un atac de apoplexiă şi de-atuncĭ s'a retras din arena politică, petrecênd la moşiile sale. Era unul din cei mai marĭ proprietarĭ în România.

Joi după améḑĭ s'a făcut înmormêntarea regretatului bărbat de stat cu mare pompă. Serviciul religios l'a oficiat archiereul Nifon Ploeşteanul, vicarul metropoliei, asistat de 6 preoţĭ. Au ţinut discursurĭ d-l C. Disescu, ministru de justiţiă, vorbind în numele guvernului şi d-l Mihail Antonescu în numele baroului advocaţilor din Bucurescĭ. Onorurile militare au fost date de un batalion de infanteriă. Inaintea dricului mergea carul cu mulţime de cununĭ, apoi erau purtate pe trei perne decoraţiunile rĕposatului, trăsura regală şi preoţimea. După carul mortuar urmau membrii familiei, armata şi trăsurile. La cimiterul Bellu a mai ţinut în amintirea lui Vernescu un discurs avêntat d-l G. Dem. Teodorescu.

*

Maj. Sa Regele a trimis vĕduvei o telegramă de condolenţă, în care ḑice, că „va păstra pururea o amintire recunoscĕtóre acestui bărbat distins, care a fost un bun sfetnic al corónei".

Merge-va împĕratul Wilhelm la esposiţia din Paris?

De acéstă întrebare se ocupă *„Le Journal"* din Paris.

„Oficial, ḑice, împĕratul Germaniei, Wilhelm II, nu va veni la Paris, despre acésta nu póte fi îndoială; dér oficios se póte, că va veni, fiind-că nimenĭ nu cunósce gândul, cugetările ascunse şi intime ale Suveranului german. Nu s'a afirmat óre, că la ultima esposiţiă Wilhelm II a fost la Paris, fără ca despre acésta sĕ scie nimenĭ, cel puţin din publicul frances?"

Numita fóia parisiană ḑice, că a primit dela o persónă bine informată următórele date despre acésta visită a împĕratului german:

„Cu tot resentimentul Franciei, după discursul dela Frankfurt, împĕratul Wilhelm căpĕtă de-odată secreta dorinţă de a vedé Exposiţia universală dela Paris din 1889. El confià acésta ambasadorului nostru (frances) din Berlin, care fiind sigur fórte penibil atins, sfătuì sĕ fiă acésta călĕtoriă ţinută în cel mai strict *incognito.*

Puţinele persóne, în Francia, carĭ au avut atuncĭ cunoscinţă de acésta călĕtoriă, au fost presidentul Carnot, ministrul afacerilor strĕine şi cel de rĕsboiŭ, şi în fine directorul general de siguranţă, D-l Gazelles, aḑĭ consilier de stat. Acest înalt funcţionar designà în grabă două-ḑecĭ de agenţĭ specialĭ, destinaţĭ de a îngriji de înaltul călĕtor în timpul petrecerei sale în Paris şi, detail particular, nicĭ unul din aceştĭ din urmă nu cunoscea personalitatea aceluia, pe care-l însoţeau pretutindenĭ.

In Germania, împĕratul confià hotărîrea sa căpitanului dela „Hohenzollern" şi marelui cancelar al împĕrăţiei, şi plecà cu doi servitorĭ. Până ce ambasadorul nostru veni în cea mai mare grabă la Paris pentru a lua mĕsurile de lipsă, Wilhelm II sĕ îmbarcà la Kiel, ḑicênd cu voce tare celor din jurul sĕu, că el va pleca la Cap Nord. Impĕratul zăbovi puţin în Arendal, în Norvegia, pentru a străbate apoi marea de Nord, ajunse în Olanda, în Belgia şi în fine în Paris. Dela Bruxella încolo sĕ făcù călĕtoria între două compartimente góle şi reservate, care la frontieră fură ocupate de serviciul de protecţiune al guvernului Republicei.

In decursul petrecerei sale între zidurile nóstre, împĕratul Germaniei fù condus de mai multe orĭ, în birjele nóstre de rênd, şi în hotel avù o singură odaiă relativ modestă.

A doua ḑi, după sosirea sa, fiind pe *Place de la Concorde,* uitând de personalitatea şi de împrejurimea sa, nu putù împĕratul sĕ resiste dorinţei de a opri trăsura la piciorul Statuei de Strassburg, care era încărcată cu cununĭ şi cu stégurĭ îmbrăcate în doliu.

El se plécă afară pe portieră (feréstra dela trăsură). Dér în acel moment, un necunoscut, îl ochesce tare şi pare a-l recunósce, trăsura care conducea pe Wilhelm II dispărù în *Avenue de Champs Elysées* până ce trecĕtorul, autor involuntar al acestui incident, se arestézā şi se conduce la un comisariat, unde e deţinut vre-o câte-va ḑile. Mai târḑiu se aflà, că acesta fù oficer în armata prusiană. Intervenţiunea lui, deşi mută, avù efectul, că călĕtoria împĕratului se reduse din ḑece la patru ḑile, ceea ce împedecà pe Wilhelm II de a se preumbla pe jos în Paris, ceea ce e visul sĕu, precum se afirmă.

Reîntors în statul sĕu, prin Londra, Hull şi Norvegia, depărtarea sa fù o adevĕrată uşurare pentru aceia, carĭ aveau sĕ îngrijéscă de el.

Wilhelm II veni-va óre în anul acesta se vadă podul Alexandru III şi sĕ fac[…] promenada sa pedestră, la care trebui[…] renunţe acum ḑece anĭ.

Cine scie?"

SCIRILE ḐILEI.

— 8 (21) Iulie.

Din Hunedóra se scrie „Bunul Econom", că pe 17 Iulie n. au fost cita[…]
la căpitănia oraşului toţĭ câţĭ au petrec[…]
în 17 Iunie în societatea tinerilor unive[…]
sitarĭ Scurtu, Steer şi Novacovicĭ mer[…]
acolo după pertractarea dela Deva în s[…]
cietatea mai multor domnĭ şi dame de[…]
Deva, — şi au fost luaţĭ la întrebărĭ pe[…]
tru-că prin primirea, ce au făcut tineril[…]
numiţĭ, ar fi făcut demonstraţii naţional[…]
Cei citaţĭ din Hunedóra sunt domnii: Nic[…]
lau Macrea, Constantin Dima, Albert Şu[…]
ter, Simeon Cisteian, George Pop şi Nic[…]
lae Popescu.

Pentru alegĕtorii de deputaţĭ, ca[…]
au făcut proteste în contra listei lor electora[…]
întocmite pe an. 1901, se aduce la cuno[…]
cinţă, că hotărîrile în causa acésta s'[…]
adus şi se pot vedé, din partea orĭ şi c[…]
la primăria din loc până la 30 Iulie n.

Jocurile şi poesiile românescĭ lă[…] date de streinii nepărtinitorĭ. „Reich[…]
wehr" a publicat de curênd o dare de sé[…]
despre frumósele serbărĭ, pe carĭ regime[…]
tul de infanteriă Nr. 43 le-a sĕrbat la [...]
Iunie întru pomenirea bravurelor dela Cu[…]
tozza. Descriind sĕrbarea şi schiţând vo[…]
birile, ce s'au ţinut, „Reichswehr" înch[…]
cu cuvintele: „După amiaḑĭ au urmat [...]
faţa unui numĕros public adunat, jocuri[…]
festive ale soldaţilor. Un deosebit inter[…]
deşteptară jocurile naţionale românes[…]
„Căluşerul" şi „Bătuta" jucate de 16 s[…]
daţĭ în costum naţional românesc, apoi [...]
mai puţin frumósele cântece poporale r[…]
mânescĭ, pline de adevĕrată poesie".

Fabricarea nouĕlor bancnote a în[…]
intat, cum se anunţă din Viena, aşa de mu[…]
încât deja pe la mijlocul lui Septemvrie [...]
vor eda nouele note de câte 20 coróne. N[…]
mai după ce vor fi înlocuite astfel note[…]
de câte 10 fl. se va procede la emisiunea n[…]
telor de câte 10 coróne.

Festivităţile dela Sanislău comi[…]
Sătmar, ce se vor arangia în 2 Aug. n. [...]
cu ocasiunea adunării despărţĕmêntului Să[…]
mar al Asociaţiunei şi a adunării generale[…]
reuniunei învĕţătorilor din Archi-Diac. Să[…]
mărean — se vor arangia în următórea o[…]
dine: 1) St. Liturghie la 7 dim. 2) Adun[…]
rea gen. a învĕţătorilor. 3) Adunarea de[…]
părţămêntului Asociaţiunei. 4) Prând c[…]
mun, de persónă 2 cor. 50 b. (Carĭ voe[…]
sĕ participe la banchet sunt rugaţĭ, ca m[…]
car până la 25 Iul. sĕ se anunţe la adre[…]
maior-domolui I. în Sanislau.) Séra conce[…]
şi apoi petrecere cu dans. Intrarea: de pe[…]

---

pentru evitarea cheltuelilor şi a dificultăţilor din partea autorităţilor comunale, astfel, că în 17/29 Iulie 1851 se făcù un schimb fictiv („schimb economicos", cum se numesce în actele de atuncĭ) între grădina, ce avé sĕ servéscă ca loc de clădire, şi între casa de lângă móra din Prund (Nr. prot. 702), unde fusese mai 'nainte şcóla bisericei Sf. Nicolae. Acéstă casă se întabulà pe numele lui B. Popp şi numai după mórtea dênsului se întórse éraşĭ bisericei, nu fără óre-care greutăţĭ din partea autorităţilor.

Mĕsurile acestea faţă cu şcóla de curênd deschisă, şi în deosebĭ disposiţiunile luate pentru ridicarea unui edificiu propriu al şcólelor centrale, I. Popasu se grăbì a le aduce la cunoscinţa episcopului Andreiŭ Şaguna; dér mare fù mirarea şi póte chiar şi măhnirea lui, când atât în scrisórea din 12 Martie, datată din Viena, a marelui Archiereu, cât şi mai vêrtos în ordinaţiunea din Sibiiu din 17 Iulie, zelosul protopop observà óre-care reservă şi chiar unele nedumerirĭ faţă de întreprinderea, la care se angajase cu atâta drag şi la care îndemnase într'un mod atât de călduros şi pe concetăţenii sĕi sĕ ia parte....

...Două preocupărĭ avea marele Andreiŭ faţă cu întreprinderea şcolară, iniţiată în Braşov: Mai întâiŭ voia, ca gimnasiul român din Braşov sĕ corĕspundă tuturor recerinţelor legilor în vigóre şi sĕ aibă caracter confesional, şi al doilea, ca clădirea proiectată pentru gimnasiu nu cumva sĕ sleiéscă tóte puterile materiale ale celor două bisericĭ, aşa încât ele sĕ nu mai fiă capabile a ajuta şi alte întreprinderĭ de interes naţional-bisericesc şi póte nicĭ sĕ nu fie în stare a termina lucrarea odată începută.

Nedumeririle acestea ale marelui Archiereu trebuiau delăturate, de-órece Românii braşovenĭ bine sciau, că fără puternicul lui sprijin întreprinderea lor cu greu va putĕ ajunge la bun sfîrşit.

Popasu aduse, ce e drept, la cunoscinţa celor două representanţe bisericescĭ scrisorile Episcopului şi cerù împlinirea celor cuprinse într'ênsele, de altă parte însĕ tot el le sfătuì, ce rĕspuns sĕ dea, ca sĕ-i alunge bănuelile şi sĕ-i atragă bunăvoinţa faţă cu lucrarea iniţiată.

De un deosebit interes este representaţiunea, ce au dat'o cele două corporaţiunĭ bisericescĭ lui Popasu, ca sĕ-i servéscă ca substrat la rĕspunsul, ce avé sĕ-l dea Episcopului, şi care deşi scrisă de mâna lui Iosif Barac şi provĕḑută icĭ-colea cu observărĭ din condeiul lui Bariţ, dovedesce în modul cel mai lămurit participarea istetului protopop la compunerea ei, puterea argumentaţiunei lui şi căldura în esprimarea ideilor sale.

„Incunosciinţaţĭ despre strălucitele „merite, ce şĭ-au câştigat Inalt Prea Sfin„ţitul domnul nostru Episcop Andreiŭ Şa„guna", — începe representaţiunea din „14 August 1851, — „faţă de tronul îm„pĕrătesc, biserica şi naţiunea nóstră, şi „pĕtrunşĭ de înalta înţelepciune şi rîvnă, „cu care Prea Luminat Măria Sa conduce „treburile bisericii şi naţiunei nóstre, am „îmbrăţişat cu cea mai mare bucuriă pă„rintéscă milostivă ordinaţiune ddto 17 Iu„lie, Nr. 330 a. c. şi nu o am putut privì „altfel, decât ca pe o purcedere a părin„tescei Prea Sfinţiei Sale dragoste şi în„grijirĭ, ce are spre noi; de aceea venim „cu adêncă umilinţă a rĕspunde".

După acéstă întroducere, autorii representaţiunei reamintesc Episcopului paşii făcuţĭ la autorităţile politice pentru deschiderea gimnasiului, arată lipsa cea mare de o clădire şcolară, care cred, că va fi sprijinită din partea Românilor din Braş[…]
cu aceeaşĭ căldură, cu care au fost spri[…]
nite şi alte întreprinderĭ obştescĭ, ca d. [...]
biserica de pe Tocile*) şi capela din c[…]
tate; arată, că rîvna pentru şcólă a R[…]
mânilor din Braşov şi împrejurime a cre[…]
cut „de minune" după anii 1848/9, aşa î[…]
cât numĕrul şcolarilor este acuma între[…]
ca înainte de 1848, că organisarea şcólel[…]
proiectate şi în deosebĭ a gimnasiului [...]
va face după prescrierile ministeriale [...]
astfel cele două representanţe sunt de fir[…]
speranţă, că aceste şcóle vor fi recuno[…]
cute de autorităţile statului.

„Noi credem tare", se ḑice în repr[…]
sentaţiune, „că Inaltele Locurĭ ne vor î[…]
„plinì cererea nóstră peste tot, cu atât m[…]
„vêrtos, că noi suntem hotărîţĭ, că *de a[…]*
„*căpĕta de o sută de orĭ negativă, de o su[…]*
„*de orĭ sĕ recurăm la dreptatea şi mila pr[…]*
„*înduratului nostru Impĕrat,* care au gara[…]
„tisat la tóte naţiunile, aşa şi la a nóstr[…]
„libertatea de a se putĕ cultiva; am hotăr[…]
„ca *sĕ nu ne lăsăm de acéstă întreprindere,* [...]
„*am merge pe jos măcar până la Inălţatul Tr[…]*

*) In a. 1825 se ridicase pe Tocile din [...]
lecte dela diferiţĭ particularĭ braşovenĭ o nouă [...]
serică de zid, în locul celei de lemn din 1813.

sónă 2 cor. în familiă 1 cor. 60 b. Suprasolviri se primesc cu mulţămită. Venitul e destinat în favorul amintitelor reuniunĭ şi al scólei locale. Comitetul arangiator: G. Lazar de Purcăreţĭ, president de ónóre; Lazar Iernea şi George Murĕşian, presidenţĭ Ioan S. Sĕlăgian, cassar; Dim. Chiş, controlor; Iosif Patachi maior-dom. Leontin Boros, maior-dom. II; George Pteanc, secretar. (In comitet 35 membri.)

Nenorocire. Din Comana inferióră ni-se scrie, că în nóptea de 13 spre 14 Iulie n. c. s'a surpat casa locuitorului deacolo Niculiţă lui Mihaiŭ Tănase acoperindu-i nevasta sub ruine. La strigătul soţului au alergat vecinii şi au tăiat podinile pivniţei, scoţênd pe nenorocita nevastă, care acum zace bolnavă, cădênd o grindă pe spinarea ei.

In atenţiunea candidaţilor de notarĭ. Cei-ce voesc sĕ îmbrăţiseze cariera de notarĭ comunalĭ sĕu cercualĭ, sĕ ţie sémă, că după noua lege, care va întra în vigóre la 1 Septemvrie a. c., se pretinde dela fie-care aspirant de notar sĕ aibă 8 clase gimnasiale, pentru a puté fi primit la cursul administrativ de un an. Legea acórdă însĕ şi absolvenţilor cu 6 clase gimnasiale, pe carĭ îi află până la 1 Septemvrie în praxă notarială, dreptul de a se puté înscrie la cursul de învĕţămênt administrativ.

Musica de pe alea de jos şi de sus. Comitetul pentru circulaţia strĕinilor ne face cunoscut, că în decursul sĕptĕmânei vitóre *musica orăşenéscă* din loc va cânta pe aleele (promenadele) de jos şi de sus în ordinea următóre: *Lunĭ* în 23 Iulie la 6 óre séra (alea de jos); *Marţĭ* 24 Iulie la 6 óre séra (alea de jos); *Mercurĭ* 25 Iulie la 6 óre séra (alea de jos); *Joi* 26 Iulie la 6 óre séra (alea de jos); *Vinerĭ* 27 Iulie la 5 óre d. a. (alea *de sus*); *Sâmbătă* 28 Iulie la 7 óre diminéţa (pe alea de jos) şi *Duminecă* 29 Iulie la $11\frac{1}{2}$ óre a. m. (alea de jos).

Cununiĭ şi logodnă. D-nul *Nicolae Balea*, zelosul nostru meseriaş din loc, se va cununa mâne, Duminecă, în 9 (22) Iulie c. cu d-şóra *Paraschiva Moldovan.* Cununia se va sĕvêrşi în biserica S-tei Adormirĭ din Braşovul-vechiŭ.

— D-l *Nicolau Popa* teolog, din comitatul Hunedórei, se va cununa în 9 (22) l. c. cu d-şóra *Emilia Berariu* în biserica din Bejan.

— D-l *Demetriu D. Marcea* învĕţător în loc s'a logodit cu d-şóra *Elena V. Baboie.*

— Dorim fericire tinerelor părechĭ!

Un învĕţăcel cu trei până 'n patru clase dela o şcólă medie, se primesce în tipografia A. Mureşianu.

La restaurantul „Pomul verde" va cânta mâne, Duminecă, musica orăşenéscă. Inceputul la 8 óre. Intrarea 30 banĭ.

La acelaşĭ restaurant va cânta în sĕptĕmâna viitóre o capelă de dame în fiă-care séră. Cu acéstă ocasiune se atrage atenţiunea publicului şi asupra amĕnuntelor publicate în partea anunţurilor cu privire la acest restaurant.

Căldurile în Paris. Stradele din Paris de tot albe de sórele, care pĕtrunde peste tot cu radele sale ardĕtóre, presentă de vre-o câteva dile o privelisce fórte curiósă.

De fapt întâlnescĭ la fie-care pas, des de diminéţă, grasele bucătărese, care merg la piaţa vecină, d'abia îmbrăcate în camisóne albe, pieptenate în grabă, încălţate cu pantofĭ comodĭ de casă, dér în mânĭ au tóte, séu aprópe tóte, pe lângă sacul de provisiunĭ, câte un eventail (vêntrar), care nu vine nicĭ din China, nicĭ din Japonia, carĭ însĕ se vênd cu ghiotura de nisce copii întreprindĕtorĭ pe bulevardele marĭ.

Inainte cu câte-va dile la amiadĭ îi trecù cuiva prin minte sĕ aşede un termometru pe pavagiu (pardosélă) şi puţine minute după aceea se urcà argintul viu până la 47 grade! Pe când bărbaţii îşĭ lăpĕdau succesiv îmbrăcămintele lor de postav, pentru a adopta pânza cea deschisă, femeile care din decenţă nu se puteau îmbrăca altfel, continuau a-şĭ face vênt cu eventailele, ca în Sevilla séu în Granada, şi reclamau aer!

Ah! negustorii de îngheţate şi cei de licoururĭ nu trebue sĕ se plângă acum de temperatura acésta, *quasi* senegaliană, care a cerut deja multe victime. Casurile de insolaţiune (arsură de sóre) şi „loviturile de căldură", — carĭ nu trebue confundate cu precedenţele, fiind-că unele se produc în sóre şi altele tot aşa de bine în umbră — au fost fórte numĕróse într'o singură di.

In piaţa Sf. Augustin un moşneag de 81 anĭ a cădut jos, fiind jertfa unui atac de apoplexiă provocat prin căldură. Un tînĕr de 18 anĭ, care lucra pe coperişele unui magazin, a fost lovit de insolaţiune şi a cădut dintr'o înălţime de 12 metri.

Pe o liniă de tramvay, era sĕ se producă o catastrofă. Unul dintre conductorĭ, lovit de insolaţiune, părăsì cârma maşinei, care pornì cu tótă iuţéla spre marea spaimă a voiagiorilor. Din norocire se afla între aceştia un medic, care vindecà pe bolnav şi accidentul de care se temeau fù ast-fel evitat.

Mai amintim, că s'au aprins numĕróse livedĭ cu érbă prin apropierea liniilor ferate, fiind érba uscată prin seceta cea mare.

Astronomul Jaubert a constatat, în decurs de 5 dile, o rapidă urcare a temperaturei. Incepênd dela $31^{0}2$, s'a urcat la $36^{0}6$. Acésta e temperatura aerului, care-l respiră Parisienii. O astfel de căldură, ţinênd cont de observaţiunile făcute dela 1873 până la 1898, ne-a tormentat în fiăcare an vre-o câte-va dile de-arêndul.

In genere maximum anual al căldurei se presintă spre 18 Iulie, deşi în 1841, diua cea mai caldă a anului, a fost în 28 Maiu, şi în 1700, în 10 Septemvrie. Cea mai caldă di, cunoscută în Francia, este cea de 24 Iulie 1870, atuncĭ a arătat termometru în umbră $41^{0}2$.

Temperatura în Paris e mult mai înaltă, decât în împrejurime, din causa aglomeraţiei se constată séra la 9 óre, — momentul în care observaţiunile termometrice i-au sfîrşit, — diferinţe de $9-10^{0}$ între cele două centre.

Ca consecuenţă a temperaturei actuale bólele intestinale sunt mult mai frecuente în urma aburului de beuturĭ recĭ. Căldura e deprimătóre, forţele se micşoréză, te simţĭ abătut, mişcările sunt trândave, în fine facultăţile morale încă resimt acésta, laptele devine un strat favorabil pentru culturile microbilor, şi nu eştĭ în stare sĕ te abţii destul de a mânca fructe în cuantitate prea mare.

Séra unei astfel de dile parisiene nu e mai puţin originală, decât diminéţa. In parcurĭ, în strade, sub porţile caselor, locuitorii, îmbrăcaţĭ pe jumĕtate numai, respiră aerul înfierbântat, aşteptând o plóiă binefăcĕtóre. Ore când va veni?

Corespondenţa „Gaz. Transilvaniei".

Sasca-montană, 3 Iulie v. 1900.

„Ruga". In 29 Iunie v. 1900, în diua S-lor Apostolĭ Petru şi Pavel, e hramul s-tei bisericĭ a nóstre, dér fiind acea di de Joi, în mijlocul sĕptĕmânei, comitetul parochial a hotărît, ca petrecerea obicĭnuită la rugă sĕ se ţină Duminecă în 2 Iulie v. 1900, deórece maioritatea dintre locuitorii din comună sunt ocnarĭ, ei lucréză la băile de cărbunĭ de pétră din Anina şi nu pot veni acasă în mijlocul sĕptĕmânei.

Petrecerea în anul acesta s'a ţinut în ordinea cea mai bună, toţĭ parochienii au alergat în numĕr fórte mare, ba încă şi strĕinii, la jocul nostru românesc; îmĭ rîdea inima de bucuriă vĕdênd înşiraţĭ în drăgălaşa horă inteligenţă, meseriaşĭ şi ocnarĭ, ca fii adevĕraţĭ ai aceleaşĭ bisericĭ şi mĭ cugetam: dea Dumnedeu, ca acéstă dragoste sĕ ţină şi în viitor, ca sĕ nu lucrăm înzadar în viia Domnului.

Datina la noi este, că la Nedee se alege un naş, anul acesta s'a ales Stim. d-n Dr. Iuliu *Tămâşel*, advocat în loc. D-sa a dăruit pe séma bisericei 200 cor. pentru carĭ vin şi pe acéstă cale a-i mulţumi în numele comitetului parochial dorindu-i, ca sĕ-i dăruéscă bunul Dumnedeu viéţă îndelungată şi fericită.

Multe speranţe avem şi în viitor dela d-l Dr. Tămâşel pentru naţiune şi biserică. D-sa se şi bucură de tótă încrederea poporului, dovadă e fapta, că d-sa e şi ales membru în tóte comitetele şi în tóte locurile de încredere şi onóre, precum membru în comitetul parochial şi în cel protopresbiteral, deputat sinodal şi congresual etc.

Cu ocasiunea hramului biserica a câştigat 426 coróne, anume: dela naşul bisericei 200 cor., întrare la petrecere 166 cor. o fundaţiune a nóstră ocnănéscă 60 cor. Spesele sĕ fiă chiar 100 cor., am câştigat totuşĭ 300 cor.

Nu pot sĕ nu spun şi aceea, că în fórte bună chibsuială stăm adĭ cu venitele bisericei nóstre, mai ales de când avem în frunte ca preşedinte al comitetului parochial pe zelosul şi harnicul d-n Iustin Chirilă, prin a căruia chivernisire naintăm pe di ce merge.

Alexandru Băiaş,
notarul comitetului parochial.

Ghimbav, 22 Iunie 1900.

Stim. D-le Redactor! Duminecă în 18 Iunie v. 1900 s'a sĕvêrşit în comuna Ghimbav actul alegerei de paroch la biserica română gr. or. din loc. Actul alegerei a fost condus în lipsa Rvds. D-n Protopop tractual, de Rvds. D-n Iuliu Dan protopop al Făgăraşului ca comisar esmis din partea Prea Ven. Consistor Archidiecesan, care deschidênd sinodul prin o vorbire fórte acomodată, a pus la inima alegĕtorilor, actul cel de mare însemnătate, ce au sĕ-l sĕvêrşéscă, şi a condus cu mult tact şi conscienţiositate actul alegerei.

Candidaţĭ la acéstă parochiă au fost trei clericĭ absolvenţĭ şi anume d-nii: Iosif Comanescu, Terentie Popoviciu din Ghimbav, precum şi George Hamsea din Tohanul nou. Insĕ d-nii Terinte Popoviciu şi George Hamsea şĭ-au retras concursul şi astfel a rĕmas candidat singur d-l Iosif Comanescu, pe care l'au primit alegĕtorii cu puternice strigăte de „sĕ trăéscă" şi care a şi fost ales cu unanimitate de întreg sinodul.

După sĕvêrşirea actului alegerei, P. O. D-n comisar a mulţumit alegĕtorilor pentru ordinea cea bună, în care a decurs alegerea; după aceea luà cuvêntul părintele administrator Iosif Comanescu, paroch în Codlea, ca tată al alesului, şi prin cuvinte alese mulţumì D-lui comisar pentru înţelépta conducere, şi alegĕtorilor în numele fiiului, sĕu pentru-că şĭ-au pus încrederea într'ênsul alegêndu-l de paroch, la carĭ cuvinte sinodul a rĕspuns cu puternice strigăte de „sĕ trăéscă".

Noi, alegĕtorii, dorim din inimă nou alesului nostru, ca „Dumnedeu sĕ-l întăréscă cu darul sĕu, că aşa sĕ lumineze lumina lui înaintea ómenilor, încât vĕdênd faptele lui cele bune sĕ preamăréscă pe tatăl nostru cel din ceriurĭ".

Sĕ trăéscă nou alesul nostru preot!

Un alegĕtor.

Convocare.

Membrii despărţĕmêntului „B o c ş a" al „Asociaţiunei pentru literatura română şi cultura poporului român", şi toţĭ binevoitorii culturei poporului român sunt învitaţĭ la adunarea cercuală, ce se va ţiné *Joi în 2 August st. n.* (Sf. Ilie) la 10 óre a. m. în *Valeapai*, cu următórea

Programă: 1) Deschiderea adunării prin directorul despărţĕmêntului. 2) Raportul comitetului cercual. 3) Raportul cassarului. 4) Stabilirea bugetului pe a. 1901.

„împĕrătesc în Viena, ca sĕ cădem acolo în „genunchĭ şi sĕ ne rugăm".

In ceea ce privesce observarea din ordinaţiunea din 17 Iulie a Episcopului, ca şcóla sĕ aibă caracter confesional, representaţiunea glăsuesce astfel:

„Aducerea aminte, ca şcólele nóstre „sĕ fie confesionale, adecă numite naţionale „pravoslavnice, ne venì cu atât mai neaş„teptată, cu cât tăria în credinţa religiósă „strămoşéscă a Braşovenilor este cunoscută „şi vestită din vécurĭ, pe care nicĭ cele „mai înfricoşate ispite nu au putut'o clătì; „afară de acésta, cea mai învederată pildă „au dat'o Braşovenii în vremea dela 1838 „până la 1843, în care anĭ o comisiune „gubernială lucrase neîncetat, ca sĕ se în„temeieze la Braşov un gimnasiu din pungile Românilor, însĕ sub cea mai nemijlocită înrîurinţă a altei confesiunĭ, şi décă acel gimnasiu nu s'a înfiinţat, pricina fù, că Românii nu s'au abătut dela drépta lor pretensiune de a se numì acel gimnasiu: naţional românesc pravoslavnic".

Mai departe se spune în hârtia celor două representanţe, că conspectul despre averea bisericilor, cerut în ordinaţiunea episcopéscă, se trimite spre orientarea Archiereului şi tot-odată se face observarea, că cele două obştĭ bisericescĭ, „pe lângă ce pórtă o socotélă regulată a veniturilor sale depuse la biserică, apoi nicĭ cheltuesc dintr'ênsele pentru scopul şcolastic, decât numai prisosurĭ". Şi chiar de ar fi silite sĕ întrebuinţeze pentru şcóle o parte din capitalele bisericelor, se simt îndreptăţite a o face acésta pe basa întocmirilor bisericescĭ, aprobate de guvernul ţĕrii, cum şi în considerarea intenţiunilor diferiţilor testatorĭ. Că de multe-orĭ averile ţinute în banĭ gata sunt espuse a fi perdute, dupăcum s'a dovedit şi în turburările anilor 1848/9; „pentru aceea", dic representanţii bisericilor din Braşov, „prin întreprinderea nóstră pe de o parte voim sĕ ne asigurăm averile nóstre comunale, depuse la bisericĭ, pe de altă parte vrem sĕ ne asemĕnăm omului din Sf. Evengeliă, care şĭ-au vêndut tot şi s'a dus, de a cumpĕrat moşie cu comóră".

Cu privire la întocmirea Eforiei şcolare representaţiunea arată, că acéstă Eforie s'a ales în tótă regula din partea celor două representanţe bisericescĭ, că doi séu trei inspectorĭ cu greu ar fi putut îngrijì de afacerile şcolare, complicate prin întrunirea celor două şcóle şi prin deschiderea gimnasiului, că în cele din urmă chiar şi referenţii şcolarĭ ai guvernului provincial au încuviinţat constituirea acestei Eforii şi au făcut'o cunoscută Ministeriului şi guvernului ţĕrii.

...Representaţiunea termină cu speranţa, că deslușirile date vor contribuì la liniştirea archiereului şi la păstrarea armoniei între capul bisericii şi între fiiĭ sĕi duhovnicescĭ, şi cu rugarea, ca Episcopul sĕ binevoéscă a venì la Braşov cu ocasiunea punerei pietrii fundamentale a proiectatului edificiu gimnasial, „şi a pune cu înse-şĭ sfintele sale mânĭ pétra unghiului, ca aşa încă-odată dela început sĕ putem fi mângăiaţĭ cu nădejdea, că acéstă a nóstră întreprindere va fi binecuvêntată cu cele mai spornice resultate, éră inimile creştinilor noştri, ba chiar şi a tuturor pravoslavnicilor, sĕ se umple de cea mai vie bucuriă".

Şi ca sĕ dovedéscă şi în faptă interesul pentru şcóle, arătat în cuvinte aşa de călduróse în hârtia către episcopul, Eforia şi comisiunea pentru clădire se puseră pe lucru cu cel mai mare zel, conchemară dese întrunirĭ ale celor două representanţe bisericescĭ şi îndemnară pe fruntaşii românĭ din Braşov, sĕ facă subscripţiunĭ pe séma edificiului proiectat. Silinţele lor nu rĕmaseră zadarnice. Incă în întrunirea din 6/18 August 1851 se subscriseră, afară de cele 6000 fl. asigurate din partea bisericei Sf. Nicolae, 5300 fl.; în 11/23 August 4270 florinĭ, aşa încât acuma era la disposiţiune pe séma clădirei suma de 15,570 fl. m. c. Mulţĭ dintre subscriitorĭ, şi anume dintre aceia, carĭ subscriseseră sumele cele mai marĭ, erau tot-odată subscrişĭ şi în lista de cotisaţiunĭ regulate pe timp de dece anĭ pentru susţinerea gimnasiului, aşa încât jertfele aduse de dênşii erau în adevĕr fórte marĭ. Pe lângă contribuirile în banĭ însĕ se făcură şi multe contribuirĭ în diferite materiale. Aşa d. es. zelosul membru al comisiunei Nicolae Măciucă a dăruit 58 mii cărămidĭ şi făgăduì, că va mai dăruì încă 40—50 mii. Românii din Ţînţarĭ dăruesc 50 stejarĭ şi promit, că vor ajuta la căratul materialului; de asemenea făgăduesc, că vor ajuta la căratul cărămidilor obştile românescĭ din comunele Sân-Petru, Hĕrman şi Preşmer. Tot în timpul acesta vĕduva Elena Nicolae Prişcu, în înţelegere cu ginerele sĕu Dumitru Oţoţoiŭ, dăruesce pe séma şcólelor celor nouĕ muntele Radu-

5) Esmiterea unei comisiunī de 3 pentru achirarea de membri şi încassarea taxelor. 6) Alegerea unei comisiunī de 3 membri pentru esaminarea raportelor de sub 2 şi 3. 7) Raportul comisiunii de sub 6. 8) Raportul comisiunii de sub 5. 9) Predarea de disertaţiunī, carī s'au însinuat cu 3 ḑile mai 'nainte la presidiu. 10) Designarea a 2 indiviḑī pentru a lua parte la adunarea generală a „Asociaţiunii". 11) Alegerea comisiunei autenticătóre. 12) Închiderea adunării

Bocşa-germană, 16 Iulie 1900.

Pentru comitetul cercual:

Ioan Budinţian, directorul despărţ. — *Petru Ieremia*, secretarul despărţ.

Dare de sémă şi mulţămită publică.

Cu ocasiunea petrecerei aranjate de „Inteligenţa română din Teiuş şi jur" în 15 Iulie st. n. au incurs suprasolvirī dela următorii P. T. Domnī:

Szász J. protopretore *5 coróne*, Stef. Brătoiu proprietar, Juliu Kauffmann. Leopold Fried *câte 3 coróne*; Dr. Ioan Raţiŭ profesor, Salamon D., Salamon Ş., Salamon H. proprietarī, Krengel S. notar, Inczeffy A. farmacist *câte 2 coróne*; Gr. Sêrbu preot, Iacob Lucaciu proprietar, Ignat Borza hotelier, Candin Suciŭ teol. abs., Nic. Crişan notar, Iacob Truţa notar, Valer Dăian notar, I. Patachi preot, Nagy Lajos primar, G. Voina notar, Klein M., G. Pop preot, V. Ciόra învĕţ., Iacob Muntean morar, Alex. Patachi învĕţ.. Fried. David, Amos Frâncu preot, Gavr. Raţiŭ proprietar *câte 1 cor.*; Ios. Mărian învĕţ. *60 banī*; Irimie Iliescu preot, Demetriu Ban învĕţ. *câte 40 banī*; Ang. Marcu teol. abs., Em. Comănescu învĕţător *câte 20 banī*.

Suma întratelor a fost *233 coróne 80 banī*, din carī subtrăgêndu-se spesele de 95 coróne 49 banī, rĕmâne un venit curat de ***138 coróne 31 banī.***

Priméscă P. T. Domnī şi pe calea acésta mulţămitele nóstre cele mai ferbinţī.

Teiuş, la 18 Iulie 1900.

Pentru comitetul aranjator:

Iacob Lucaciŭ, controlor. — *Gavrilă Raţiŭ*, cassar.

Literatură.

In editura librăriei H. Zeidner din Braşov a apărut ***„Carte de cântece pentru tinerimea şcolară*** de ambe sexele şi de tóte gradele", adunate şi arangiate de *Ioan Dariu*. Opul e provĕḑut de-o interesantă prefaţă în care se arată modul cum este a se trata cântul în şcólă. Deşi noua carte e numai de vre-o 180 de pagine, ea însĕ conţine vre-o două sute de poesii scrise, alese şi culese din cele mai frumóse şi potrivite poesii, nu numai pentru scolarī, ci pentru toţī iubitorii de cetire. In text se află şi mai multe ilustraţiunī şi portrete; între acestea din urmă vedem şi portretul nemuritorului nostru poet Andreiŭ Mureşianu, al fericitului Alexandri etc. Un esemplar costă 25 cr. séu 50 banī. Atragem mai ales atenţiunea d-lor învĕţătorī asupra acestei colecţiunī de poesii, de care se vor puté folosi fórte bine mai ales la alegerea cântărilor şi declamaţiunilor de propus şi de predat cu elevii.

*

O carte valoróså, scrisă de d-l *Ioan Popea*, profesor la şcólele române din Braşov. Cartea este întitulată: ***„Caractere morale***, esemple şi sentinţe culese din istoriile şi literaturile popórelor vechī şi moderne". Acéstă carte, atât prin esteriorul sĕu elegant, cât şi prin cuprinsul sĕu bogat, de aprópe 400 pagine, este o adevĕrată podóbă în literatura nóstră. Atragem asupra ei atenţiunea tuturor Românilor iubitorī de carte; în ea cetitorul va găsi o comóră nespus de preţiósă de învĕţăturī, de mângâierī, de însufleţirī spre tot ce e moral, nobil şi frumos. Preţul 1 fl. 25 cr. (cu posta 1 fl. 35.) Pentru România 3 Lei, la care este a se adauge şi portul postal. — Se află de vêndare la Tipografia „A. Mureşianu", la librăria N. I. Ciurcu şi la librăria H. Zeidner în Braşov.

*

În editura „Tipografiei", societate pe acţii în Sibiiu, a apărut: ***„Carte pentru toţī"***, întocmită după ideile lui Sam. Smiles, de Teodor V. Păcăţian. Preţul 40 banī (plus 5 b. porto). E o cărticică cu poveţe fórte folositóre despre muncă şi sîrguinţă, obicinuinţa de a chivernisi; lipsa de îngrijire; buna rênduielă; regulele chiverniselei. Limbagiul e uşor şi la înţelesul poporului.

*

In legătură cu „Predicele pentru Dumineci şi Sĕrbătorī", de Dr. *Em. Elefterenos* a apărut de acelaşī autor şi partea a doua: ***„Predicī ocasionale şi funebrale"***, care se estinde pe 220 pag. şi conţine 11 predicī pentru cununii, alte 13 predicī pentru diferite ocasiunī (la sânţirea de bisericī, la instalărī de parochī şi protopopī, la presentarea pentru prima-óră a preotului înaintea credincioşilor; discurs la terminarea anului scolastic etc.) Predicī pentru înmormêntărī (la bărbaţī şi femei de diferite etăţī şi condiţiunī). Costă un esemplar *3 cor. 50 banī* trimis franco şi se póte procura dela Tipografia „A. Mureşianu" din Braşov.

Ramurile laterale ale economiei.

Precum rîurile, numai astfel pot deveni marī şi puternice, décă se varsă în ele cât mai multe păraué, văi şi rîuleţe, întocmai aşa se întêmplă şi cu economiile, carī şi acestea numai atuncī pot deveni marī şi avute, décă se cultivă cât mai multe din ramurile laterale ale lor.

Décă ne uităm aḑī la cele mai multe economii, cultivate de plugarī de ai noştri, nicī-decum nu le vom puté asĕmĕna cu rîurile cele marī, ci mai mult cu nisce părăuţe, din carī curênd sécă apa, cu deosebire pe timpul căldurilor şi al secetelor marī.

Ca sĕ nu mergem mai departe, ne vom opri de astă-dată numai la cele două ramurī principale ale economiei, şi anume: economia câmpului şi crescerea vitelor. Cei mai mulţī din economii noştri cresc mai numai câte-o rassă (soiŭ), cel mult câte două rasse de vite. Tot aşa fac şi cu economia câmpului: sémĕnă mai numai tot grâu şi cucuruz.

Urmarea acestei economii unilaterale este, că astfel de economī mai nicī-odată nu pot ajunge la o economiă mai mare de vite séu la un prisos mai mare de bucate, pentru-că produsul vitelor se vinde mai cu sémă în stare crudă, viţelul de sub vacă, cum se ḑice, ér bucatele îndată, după-ce s'au adus din câmp, când nu au mai nicī un preţ de Dómne-ajută. Nu aşa s'ar întêmpla acésta, décă atât în economia vitelor, cât şi în a câmpului s'ar cresce mai multe rasse de vite, respective s'ar cultiva mai multe specii de bucate.

Saşii, de esemplu, ţin şi cresc în economia lor de vite aprópe din fiă-care rassă mai multe séu mai puţine, după cum adecă e şi starea lor materială: boi, vacī, cai, bivoliţe, oi, porcī ş. a., ér produsul acestora nu-l vênd tot-déuna în stare crudă, ci mai cu sémă atuncī, când a ajuns la preţul cuvenit.

Tot-aşa fac şi în economia câmpului. Ei nu se restrîng numai la cultura grâului şi a cucuruzului, ci pe lângă acestea două bucate de mare preţ în economia casnică, mai cultivă şi cantităţī marī de ovĕs, care nu recere atâta lucru ca cucuruzul şi are mai acelaşī preţ cu acesta, apoi orz de bere, orz de rênd, mălaiu mĕrunt, trifoiu, luţernă, măzăriche ş. a. Dela plantele acestea din urmă de nutreţ, ei s'au învĕţat a scóte cu ajutorul unor anumite maşinī încă şi sĕmênţa de lipsă, nu numai pentru economia lor propriă, ci chiar şi de vênḑare, pe care apoi o dau economilor mai simpli mai ca piperul de scump.

Prin cultura plantelor de nutreţ, cum e trifoiul, luţerna, măzărichea ş. a. Saşii au ajuns, ca sĕ-şī pótă îmbunĕtăţi încât-va chiar şi rassa vitelor lor, de-órece astăḑī este pe deplin constatat, că vitele ţinute şi nutrite cu astfel de nutreţurī cresc mai curênd, se fac mai marī şi astfel pot fi mai cu preţ şi la vênḑare. Dér nu numai în ce se ţine de economia câmpului şi a vitelor Saşii pórtă o economiă cât se póte de practică în cele mai multe locurī, ci şi în ceea-ce se ţine de celelalte ramurī laterale ale economiei. Intre acestea se amintim de astă-dată numai pomĕritul, legumĕritul şi florăritul.

Cine a avut prilej de a visita cât de puţin satele săsescī séu oraşele lor, în carī ei îndatinéză a-şī desface produsele economice, s'a putut convinge, ce póte face un econom séu o económă harnică, de-óre-ce mai nu este ḑi de têrg, în care sĕ nu mérgă cu căruţele încărcate la oraşe, dér nu tot cu bucate, ci mai mult cu póme, legume séu florī, séu cu sĕmênţa acestora, pe carī de multe-orī fac tot atâtea, décă nu şi mai multe parale, decât pentru câte-un car de bucate.

Când am adus esemplul acesta înainte, nu am avut intenţiune nicī-decum a detrage din meritul şi hărnicia economilor şi económelor nóstre de prin comunele mai fruntaşe şi de prin apropierea oraşelor, carī încă cultivă ramurile acelea economice pe o scară póte tot aşa de estinsă, ca şi Saşii, din care causă aceştia se şi tem în comunele mestecate de concurenţa Românilor, ci am voit mai mult sĕ arăt acelei mulţimī de economī şi económe, carī stau încă tot în nepăsare, ce póte face lumina şi sciinţa, de care Saşii din vechime au avut mai multă parte ca ai noştri.

Slovelu séu Prişcu de lângă Vama Şanţului, care munte a ajuns definitiv în proprietatea şcólei prin testamentul lui Dumitru Oţoţoiŭ din 2/14 Iulie 1852, éră vĕduva Paraschiva Radu Borcan alias Butmăloiu dăruesce o grădină frumósă, în valóre de două mii de florinī, situată „După iniştī" sub N-rii prot. 1240—1242.

Era un adevĕrat entusiasm pentru şcolī între Românii din Braşov şi împrejurime; cu toţii, tinerī şi bĕtrânī, bogaţī şi sĕracī, erau gata sĕ dea mână de ajutor, care cu ce putea, pentru ridicarea clădirei gimnasiale. In astfel de împrejurărī Popasu şi soţii lui din Eforie şi din comisiune hotărîră a nu mai întârḑia o singură clipită.

In 3 Sept. n. ei şi încheiară contracte cu măestrul zidar Ioseph Fisoler şi cu lemnarul cetăţii Bartholomäus Kertsch, cu condiţiune, ca dênşii sĕ esecute clădirea în timp de doi anī după planul făcut de Şt. Emilian şi sub conducerea acestuia, cu lucrul şi ómenii dênşilor (afară de argaţī), însĕ din materialele date de comune, şi tot-odată se ceru dela oficiul orăşenesc concesiune pentru clădire, rugându-se representanţele bisericescī a se esmite din partea Magistratului o comisiune, care sĕ determine linia de clădire.

In acelaşī timp cele două comune bisericescī prin representanţii lor încheiară între dênsele o nouă învoială, numită *„Legămênt"*, prin care se obligară pentru totdéuna a susţiné în bună stare şcólele centrale, pe séma cărora avea sĕ se înalţe noul edificiu. Actul acesta subscris în 1 Septemvrie 1851, al cărui concept a fost lucrat de G. Bariţ în înţelegere cu I. Popasu, este pactul fundamental, pe basa căruia s'au condus şi se conduc şcólele române din Braşov până în ḑiua de astăḑī.

(Va urma.)

Dascălul Jonichie.

(Schiţă din Basarabia.)

Pe timpul, când bunicului meu îi începuse binişor sĕ-i mijască mustaţa şi începuse de aicī înainte dênsul şi cu cósa sĕ tragă binişor, de nu-l rĕmânea nicī unul dintre flăcăoanii de séma lui, trăia, după cum mi-s'a povestit, pe moşia lui Grigorie Costache Epureanul, în satul Măcreştii, din Basarabia, un dascăl, care în ale cărţei de nicī un dascăl nu era întrecut, din câţī se aflau pe atuncī prin împrejur.

Pe acel dascăl lumea îl chema dascălul Jonichie.

Dascălul Jonichie carte scia, dér în treburile muncei câmpului, în ale plugăriei, era un leneş de nu-i găsiai păreche.

Intr'o ḑi mai mulţī din Măcreştenī erau la boieresc la cósă, pe câmp, departe de tot de satul lor. Cu dênşii era şi bunicul meu, care pe atuncī era flăcăon, cum spuseiŭ, şi mai era şi dascălul Jonichie. Bunicul meu cu ceilalţī sătenī, carī nu se dădea înlăturī dela muncă, au luat o postată*) destul de mare s'o dobóre împreună la pămênt; ér dascălul Jonichie, care îşī scia păcatul, că n'are s'o pótă duce cu toţii la un loc, a luat şi el, la o parte, o bucăţică de fênaţă pe séma lui, s'o dea gata până séra. Pe când la ceilalţī le curgea sudórea părae de pe frunte din pricina muncei şi a arşiţei celei marī a sórelui, dascălul trăgea şi el cu cósa, dér nicī cât ar îmbuca un bou de două-orī bine şi numai ce-l vedeai la umbra păduceilor şi a pomişorilor de lemn cânesc, împlânta codăriscea cósei lângă dênsul, mai punênd de-asupra acesteia şi a pomişorilor şi zăbunul şi traista sĕ-i ţină umbră bine, fără sĕ-i pese de fênul necosit al boerului.

Cei mai glumeţī din cosaşī, învêrtind cósa voinicesce prin érba, ce le trecea dincolo de genunchī, vĕḑend graba dascălului Jonichie pentru fênul boieresc, rîdeau spunênd, că tare mai asudă dascălul muncind pe sub păducei, la umbră, c'o jumĕtate de brazdă de fên cosită numai.

Numai étă un croncan, o dihaniă de vultur, de acei carī ţī-ar duce óia în sbor, cum se rotea aşa că se rotea cu ghiarele şi aripele întinse de-asupra lui Jonichie, care dormea pe nerĕsuflate sub cei păducei şi cât p'aci, pustiul, sĕ se repeadă sĕ-i fure pălăria pe care o ţinea dascălul pe obraz sĕ-l apere de vr'o rază rătăcită şi de gunóie.

— Ĕn uitaţi-vĕ mĕi ómenī bunī la cel croncan, de de-asupra lui Jonichie! ḑise un moşnég dintre cosaşī către ceilalţī, carī îl urmăreau cu cósele şi cu brasdele, căcī cel mai bĕtrân dintre ei era şi cel mai bun cosaş şi de aceea lua întot-déuna brasda înainte.

*) Bucată

Când și economii noștri vor fi îndestrați pretutindenea cu armele luminei și ale sciinței, sigur că nu-șĭ vor mai vinde tot-déuna vițělul de sub vacă, mielul de sub óie, purcelul de sub scrófă, ci îi vor lăsa sě crésca marĭ, ca astfel sě crésca și prețul lor.

Când economii noștri vor sci purta o economiă mai înțeléptă, sigur, că nu vor mai cultiva în câmpurile lor numai grâu și cucuruz, ci vor mai cultiva și alte plante de preț și cu deosebire plantele de nutreț.

Când economii noștri vor sci prețui tóte ramurile laterale ale economiei, sigur, că nu-șĭ vor mai lăsa grădinile lor pline de scăețĭ séu buruienĭ, ci vor cultiva în ele tot felul de pomĭ roditorĭ; sigur că nicĭ económele nóstre nu-șĭ vor mai da ouěle, slănina orĭ banii pe legumele, florile séu sěmînțele acestora, ci le vor cultiva ele înse-le prin grădinile lor.

Unde mai rěmâne apoi pentru unii din economii noștri industria domestică, precum împletitul cu nuele, paie, papură, facerea unor unelte mai simple de lemn, carĭ încă s'ar puté deprinde în serile cele lungĭ de iérnă și carĭ în cele din urmă încă ar mai puté aduce câte ceva venit pentru economia casnică, ér pentru femei torsul, țesutul și croitul, cu carĭ încă se pot cruța destule parale în decursul unui an întreg.

Fraților plugarĭ! Sě mai lăsăm din datina veche „după cum ne-am pomenit", și sě punem mai mare preț pe ramurile laterale ale economiei, déca voim ca pe acésta sě o facem cât mai mare, mai avută și mai puternică, precum sunt și rîurile cele marĭ. Sě nu mai lăsăm economiile nóstre tot în starea păreuțelor, carĭ odată pot seca pe timpul căldurilor și al secetelor celor marĭ, póte chiar atuncĭ când noi am avé mai multă lipsă de apă, cu care sě ne putem stîmpěra și rěcori de setea și năduful de peste ḑi, de care fórte adese-orĭ suferim în viața acésta de tóte ḑilele.

Ce ródă vor da câmpurile.

Ministerul unguresc de agricultură face o dare de sémă despre starea câmpurilor și sěměnăturilor acum pe timpul secerișului. Din datele publicate de acest ministeriu se vede, că, peste tot socotit, róda anului de față este mai slabă, decât róda, ce a dat'o anul trecut.

Raportul ministerial ḑice, că în întâia treime a lunei Iulie (dela 1 până prin 10), a domnit peste tótă țéra vreme nepriinciósă țarinelor: la început căldură ardětóre vre-o 3 ḑile, apoi furtunĭ din sémă afară marĭ, icĭ-colea ruperĭ de norĭ, carĭ au pricinuit în țéra întrégă pagube marĭ, atât în bucatele secerate deja, cât și în cele aflătóre în holde. Indeosebĭ furtuna din 7 Iulie va rěmâné însemnată în istoria economiei țěrii, căcĭ în acéstă ḑi, aprópe în douě treimĭ ($^2/_3$) a țěrii a făcut pustiirĭ asupra țarinelor. Au urmat apoi ploi de ḑile întregĭ, cu eșirĭ de ape și rěcirea aerului, care în unele locurĭ a provocat brumă, deși fără a pricinuì și ea stricăciunĭ, ér în comitatele Vaș și Zala timpul s'a rěcit până la 0^0, adecă până la înghețarea apei.

In bucatele de tómnă e pe multe locurĭ paguba mare, atât în cătățimea lor, cât și în calitate (bunětate). In ținuturĭ mai věratice se începuse secerișul și el a fost brusc împedecat. Ce s'a fost adunat, a fost așa umplut de apă, că ómenii trebue sě cheltuéscă ḑile întregĭ pentru uscarea de nou a snopilor.

Grâul de tómnă și de primăvară va fi ěst an *mijlociu* și *sub mijlociu*, ér ca calitate (bunătate) va fi mijlociu și bun. Se vor recolta cam 37 milióne măjĭ metrice de grâu (față de $38^1/_2$ mil. din anul trecut).

In ținuturile locuite de Românĭ róda grâului atinge media nădějduită peste țéra întrégă de 6.61 măjĭ metr. pe jugěr, decĭ ródă destul de bună în comitatele: Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș, Torontal, Alba-inferióră, Brașov, Ciuc, Făgăraș Těrnava-mică, Clușiŭ, Turda, Turda-Arieș și Odorheiŭ.

Sěcara, déca nu o vor strica vremile, dă 10 milióne m. m. (cam 5.6 m. m. de jugěr), față de 12 mil. de anul trecut.

Orzul de tómnă a fost recoltat de bună vreme, a dat rod mulțumitor, dér cel de tómnă nu promite mult. Va da 11 milióne de m. m. față de 13 din anul trecut.

Ověsul a suferit și el mult, va da cam 6.16 m. de jugěr, de tot 10 milióne m. m. față de aprópe 12 anul trecut.

Cucuruzele se desvóltă norocos; pe ele le-au ajutat ploile căḑute peste tot locul. Spicele au eșit, ba pe alocurea și rodu se ivesce. Și pe unde a fost culcat la pămênt de furtunĭ, se crede în sculareа și îndreptarea lui.

Cartofii peste tot locul se desvóltă frumos. Grădinile de *legumĭ*, priindu-le ploile ḑilelor de carĭ vorbim, sunt frumóse peste tot locul. *Cânepa* și *inul* sunt în stare mulțumitóre. *Tàbacul* (tutunul) a fost stricat rěu de furtunĭ.

Napii de nutreț și de zahăr, pe unde s'au lucrat la timp, sunt frumoșĭ. *Păstăiósele* sunt peste tot frumóse.

Viile sufer în urma timpului, ce le-a atins. Erau nădejdĭ bune, dér acelea scad acum în urma ploilor și a peronosporei, și a doua stropire a lor a fost întârdiată prin timpul rěu.

Pómele numai în rarĭ locurĭ sunt de dai-Dómne. Nădejdile frumóse au fost scuturate de pe pomĭ, ba icĭ-colo pomii înșișĭ au fost rěu stricațĭ de furtunĭ.

In scurt vorbind prevederile ródei câmpului nu sunt nicĭ acum chiar rele, dér în asěmenare numai cu apropiatul trecut, atât bucatele de tómnă, cât și de primăvară, sunt mai slabe, ér déca vremea nu le va ajuta, apoi nicĭ gradul de adĭ al așteptărilor nu se va puté susține.

P O V E Ț E.

Săpun pentru pete. Acest soiŭ de săpun e fórte ușor de preparat. Se pun într'o sticlă răsăturĭ de săpun de casă, peste care se tórnă amoniac. Apoi se amestecă bine acéstă composițiă, clătinând sticla câte-va minute. După-ce produsul resultat din acel amestec a fost lăsat sě se așeḑe, se tórnă érășĭ amoniac, până ce tótă composiția ia aseměnarea siropului. Cu acest săpun puțin costisitor se ung petěle de pe haine și se limpeḑesc cu apă căldicică; apoi, după-ce ele au fost lăsate sě se usuce, petele dispar cu desěvêrșire.

*

Nutrețul tăiat měrunt. Prin numěróse încercărĭ sěvêrșite cu îngrijire s'a constatat, că o maјă metrică de fên tăiat měrunt folosesce vitelor ca și o maјă și 40 chilograme de fên întreg; o maјă de ověs măcinat, ca și o maјă și 80 chilograme ověs întreg, ér o maјă de iérbă tăiată měrunt, ca și o maјă și 30 chilograme de iérbă netăiată. Nutrețul tăiat měrunt trebue dat vitelor totdéuna în amestecare cu paiele tăiate. Nutrețul nu trebue tăiat tocmai měrunt de tot, cel mult, déca fênul se taiă pe douě-trei locurĭ, ér paiele pe patru-cincĭ locurĭ.

Ar fi decĭ tare de dorit, déca și economii noștri și-ar puté procura câte-o mașină pentru tăiatul nutrețului, care acum nu mai e tocmai așa scumpă, ér de cumva câte unul singur nu e în stare sě o facă acésta, atuncĭ sě se împreune câte doi-trei vecinĭ laolaltă și totușĭ sě o cumpere, căcĭ prin aceea se cruță o parte însemnată de nutreț.

*

Tămăduirea ranelor la vite. Pentru tămăduirea ranelor próspete la vite, economii din America folosesc o alifie pregătită din unsóre și praf de pușcă pisat měrunt. Ungerea cu acéstă alifie se recomandă mai ales atuncĭ, când e vorba de rane cășunate prin frecarea hamului séu a jugului. Când și când ranele se mai pot și spăla frumos, ér după-ce se svêntă se pot unge din nou.

*

Câteva semne deosebite pentru cunóscerea vacilor bune de lapte. Vacile aievea bune de lapte au unele semne deosebite, după carĭ se pot cunósce. Astfel ugerul trebue sě fie rotunḑit, în patru dungĭ, dér nu prea urlat în jos. Pielea de pe uger trebue sě fie subțirică și înzestrată cu pěr móle și scurt. Țîțele sě fie de asemenea moi, gróse și cât mai deopotrivă. Déca ugerul ar avé dinapoi semnele pentru o a treia părechiă de țîțe sterp, acésta ar fi cu atâta mai bine.

O vacă se póte socoti cu atâta mai lăptósă, cu cât are vinele de pe sub fóle mai rămurite, mai gróse și mai desvoltate. La vacile mai sěrace de lapte, vinele lăptóse coborîtóre pare că lipsesc cu totul. Când se isprăvesce cu mulsul, ugerul ar trebui sě se adune în crețe subțirele, altcum e cărnos și prin urmare nu e tocmai bun de lapte.

*

Esaminarea făinei de cumpărat. Pentru a ne puté încredința, déca făina, ce voim a cumpăra, este curată séu amestecată, procedem în modul următor: luăm un pumn de făină, o strîngem binișor în mână și apoi o punem pe masă. Déca făina rěmâne și după aceea tot așa strînsă, e bună, la cas contrar ea e amestecată cu ghips, fasole, séu alte materii streine. Făina bună e móle la pipăit, deși încât-va grăunțósă. Făcênd peste ea cu tăișul cuțitului, se întinde departe, ér amestecând o porțiune mai mică cu apă dobândim un aluat, care curênd se învêrtóșă.

Trei paserĭ scumpe

(Imitărĭ).

Primăvéra în câmpie
Când holdele înverḑesc
Privim mica *ciocârlie*
Cu al ei glas ângeresc.

Vara, sci, când rozele
Ișĭ împart mirósele
Micuța *priveghetóre*
Ne face plăcute óre.

Déră când *priveghetórea*
Și *ciocârlia* nu cântă
Atuncĭ tótă desfetarea
Ni-o procurĭ tu — *gâscă* friptă.

i.

*

— Eu uitați-vě, měi, numai la cea minune! Jonichie dórme; e cu lenea lui de rîsul vostru și al satului; dér fiind-că scie carte și e mai mintuos decât noi toțĭ la sfat, norocul îl pasce. De-țĭ trăi, ițĭ vedé, ce are sě fiă omul ěsta, de care rîdețĭ că dórme tótă ḑiua pe sub păducei cu brazda din fênul boeresc nesfîrșită lângă el.

Mulțĭ din cosașĭ zîmbiră, clătinând din cap spre semn de îndoélă; numai unul din ei vorbì mai priceput:

— De, mai sci minune! Omul ěsta póte muncesce cu mintea, că mânile mai des le întrebuințéză de perină sub cap, decât la invêrtirea cósei prin érbă! Orĭ nu și-a găsit omul încă meșteșugul, că étă apa trage la matcă și omul la ceea ce-'i este scris.

Nu trecù multe ḑile după acésta și nu mai scia nimenĭ ce se făcuse dascălul Jonichie.

. . . .
. . . .

*

Șépte spre-ḑece anĭ se străcuraseră la mijloc și cățĭ-va dintre ómenĭ, cărora moșnégul cela le prorocise viitorul dascălului Jonichie, erau dușĭ di'mpreună cu bunicul cu carěle, cu chirie la têrgul Ismail.

Tocmai atuncĭ se întêmplase sě trécă prin Basarabia nóstră dela bătălia cu Turcul de peste Dunăre oștile rusescĭ. Trecea ḑi și nópte sumedenia oștilor și gândeai că n'or mai fi spre sfêrșit cu trecerea, așa de multe ce erau.

Cărăușii noștri erau cu carěle în marginea drumului cel mare, ce duce dela Cahul la Ismail, așteptând în fie-care ḑi se vadă códa oștilor rusescĭ, ca sě-șĭ caute de nevoe odată, căcĭ era drumul oprit pentru drumeții neîmpěrătescĭ. Numai étă dete Dumneḑeu sě trécă un pâlc de óste și pedestră și călărétă și cogemite care cu de-ale îmbrăcămintei și cu de-ale mâncărei pentru óste și în óstea acésta căpitanĭ numai de cei marĭ; numai étă și un general în urma atâtor căpitanĭ, cu trei ofițerĭ tinerĭ după el, călărĭ câte patru pe cai albĭ ca omětul, de-țĭ fugeau ochiĭ de pe dênșii.

Cum trecea cel general îșĭ aruncà ochiĭ spre cărăușĭ, carĭ se uita la el, și la ai sěi și la caii lor cei albĭ, aprópe înlemnițĭ și cu căciulele în mânĭ. De-odată se opresce generalul și făcù semn, se se apropie de el toțĭ cărăușiĭ. Ei ascultară, dér cu inimile îndoite, sě nu-i mustre, că împedecau trecerea oștilor cu carěle lor, fiind tocmai lângă drum.

Generalul îi întrébă, „de nu sunt cumva din satul Măcreștiĭ și de sciu pe dascălul Jonichie".

— L'am sciut; sunt însě anĭ de când nu mai scim de mai trăesce, rěspunse cel mai îndrăsneț dintre cărăușĭ.

Generalul atuncĭ îșĭ scóse chipiul, numai în aur, din cap și prididindu-l câte-va lacrimĭ, pe carĭ se încércă sě le ascundă de ofițerii lui, de cum sta călare, pe calul lui cel frumos, vorbì blând cărăușilor:

— Ce, fraților, nu mě mai cunóscețĭ? Eu sunt dascălul *Jonichie*.

Cărăușilor nu le venea sě crédă, ce vedeau cu ochiĭ și ce auḑiau, așa de înmărmurițĭ erau, dér generalul věḑênd mirarea și înlemnirea lor, ordonà unui ofițer sě-i țină calul, se dete jos de pe cal, schiopătând, căcĭ era rănit la un picior din pricina vitejiei lui în bătaia cu Turcul; se apropie de cel mai bětrân dintre cărăușĭ, îi ḑise pe nume și 'l îmbrățișà; apoi chemà pe nume și îmbrățișà pe fie care și-i întrebà pe toțĭ despre ai lor din sat.

După ce cu toții se săturară de vorbă îi îmbrățișà érășĭ, dete la fie-care câte patruḑecĭ, cincĭ-ḑecĭ de ruble, după vêrsta fiecăruia și după prietenia ce avusese cu dênșii, și ștergêndu-șĭ douě trei lacremĭ de pe obraz, vrù sě încalice; atuncĭ cel mai bětrân dintre cărăușĭ îl întrébă:

— Sě-mĭ fie cu iertăciune o întrebare, dascăle generale. Cum, rogu-te, ai ajuns sě fi general al atâtor amar de oștĭ rusescĭ, tu care eștĭ Român, dascăle Jonichie?!

— Alungênd prostia minței prin gândire și învěțătură, prin muncă stăruitóre și prin îndrăsnélă! rěspunse blând generalul și 'l prididiră érășĭ lacrěmile, uitându-se cu mult drag la tovarășii lui de cósă de odinióră.

— O fi, vorbì cel mai isteț dintre cărăușĭ, căcĭ étă este vorba ceea, că apa trage la matca ei și omul la tépa lui.

Și plecà generalul în urma oștirei, care tótă câtă trecuse era la ordinea lui, uitându-se înapoi la cărěușĭ și cu mult drag și cu multă jale, până ce din pricina depărtărei nu mai putù sě-i zărésca.

Și după plecarea generalului, îșĭ věḑură de drum și cărăușii.

(„Timp".) *Gr. Crețescu.*

Privirĭ diverse.

Unul crede, că lumea-i prea mare,
Un altul dice c'-i numai arătare,
Al treilea o crede bună, frumósă,
Al patru-lea dice-că-i scandalósă,
Al cincilea o vede drept: ideal,
Al şeselea un nimic trivial...
Evident decĭ, că o minte mare
Posede acela, care-i în stare
A vedé lumea chiar precum e,
Nu precum unul şi altul vré.

i.

Mic lexicon chines.

Acum din incidentul marilor turburărĭ din China, diarele sunt pline cu tot fel de *nume* şi *nomenclaturĭ*, care de care mai pocite şi mai greu de esprimat. Dăm aicĭ un mic lexicon chines, în care se află numele şi cuvintele, carĭ obvin dilnic, însoţindu-le de o scurtă esplicare:

Ţungli-jamen: oficiul de esterne, creat la 1861 după convenţia din Tien-Cin. — *Cifu*: mic oraş cu port, pe malul nordic al peninsulei Şan-tung. De aicĭ se datéză adĭ cele mai multe telegrame. — *Cîon-cîo-ku* séu *Cîôn-ci*: supremul consiliu de stat, faimos pentru respândirea de scirĭ false. — *Ciung-tang*: ministru. In China sunt 6 miniştri. — *Ciung-kuo-jen*: om din interiorul imperiului; cu vorba acésta se agrăesc şi se intituléză Chinesii de rînd.

Fu: district şi capitala districtului. Districtul (comitatul) pórtă tot-déuna numele capitalei sale, însĕ cuvîntul *fu* se adauge la numele oraşului, de es. *Tien-Cin-fu.*

Han-jen: fiul lui Han, aşa se numesce poporul chines pe sine însuşĭ. — *Ho*: rîu. D. es. *Hoang-ho*, rîul galben — *Hsiang*: sat. — *Hsien*: cerc. — *Hu*: loc.

Jamen: oficiul funcţionarului guvernial; *Jan-koe-ç'*: demon strĕin. Aşa sunt numiţĭ Europenii din depărtare. De-aprópe li-se dice: *jan-si-sen*. — *Je-ho-ciuan*: numirea chinezéscă a alianţei Boxerilor. Mai are înţelesul de: sentiment de dreptate, concordiă, pumnĭ.

Kao: pod. *Pa-li-kao*, podul situat la 8 chlm. de Peking. — *Kiang*: fluviu — *Iang-ç'-kiang*: fluviul albastru — *Kiao*: confesiune, societate. — *King*: capitală, *Pe-king* capitala de Nord, *Nan-king*, capitala de sud. — *Ko-tau*: umilire, înţelegêndu-se mai ales acele fapte considerate de umilitóre, carĭ le pretindeau Chinesii mai înainte dela Europenĭ. — *Kuang-su*: împĕratul actual. Om bolnăvicios, slab, fără voinţă. Mama luĭ *Cin-Hsi*, împĕrătésa, care a usurpat tronul despoind de succesiune pe principele moştenitor.

Li: un mil chines, adecă 444 metri. — *Li-Hung-Ciang*: cel mai de frunte bărbat de stat al Chinei, care cunósce bine Europa. El a sugrumat rĕscóla Taipingilor. Adĭ e de 76 anĭ, vice-rege în Canton. E bănuit, că ar voi sĕ ajungă pe tron. Mai este supranumit Bismarck-ul Chinei.

Şan: munte — *Şang-hai*, cel mai însemnat oraş al Chinei pentru Europa, centru principal de comerciu. — *Şeng*: directorul suprem al căilor ferate chinese. — *Seng*: provinciă. China propriu disă e împărţită în 18 provincii, cele mai des amintite sunt adĭ provinciile Ci-li, Şan-tung, Fu-kien, Iün-nan şi Kuang-tung. Şefii provinciilor sunt vice-regii séu guvernorii.

Tahotai: titlu, ce se dă ómenilor cu diplomă. — *Tuan*: urmaşul fostului împĕrat *Hsien-Têng* (1850—61). Inainte de isbucnirea rĕscólei actuale, principele Tuan era om cu totul neînsemnat. Mulţĭ dic despre el, că sufere de mania persecuţiunei, alţii dic, că e beutor şi pasionat consumator de opium. — *Tien-Hsia*: „pămêntul de sub ceriu", numele chines al Chinei — *Tung-hai*: numirea chinesă a Oceanului pacific.

MULTE ŞI DE TÓTE.

Calul împĕratului.

Impĕratul Wilhelm I avea un cal, la care ţinea fórte mult. Calul fiind înaintat la vêrstă, mórtea lui era numai o chestie de timp. Ca sĕ nu afle acéstă scire, care l'ar fi mâhnit mult, Impĕratul făcù cunoscut ómenilor săi de curte, că cine îi va anunţa cel dintâiu mórtea favoritului sĕu, va fi osândit la 10 anĭ închisóre Se întêmplă însĕ că, după o lună dela acéstă inscinţare, calul muri. Cum sĕ înciinţeze vizitiul acésta Impĕratului, căcĭ décă ar face-o, el scia ce-l aştéptă?

Vizitiul însĕ era un om fórte vesel; nu era di, fără ca el sĕ mérgă prin curte des-de-dimiuéţă câutand şi făcênd diferite lucrărĭ. De data acésta era trist şi abătut. Impĕratul, care tocmai se plimba prin grădină, observà acésta şi sciind firea luĭ, îl chemà şi îl întrebă, ce-l face a fi astădĭ atât de mâhnit. Trăiţĭ, Majestate, rĕspunse vizitiul, de, sciu şi eu?... vĕd calul Maiestăţii-Vóstre întins; nu se mişcă nicĭ în drépta, nicĭ în stânga.

O fi murit, replică repede Impĕratul. Dér vizitiul îi dise imediat: Sunteţĭ condamnat la 10 anĭ închisóre, Majestate.

*

Misiunile în China.

Misiunile catolice în imperiul chines numĕră în total 800 de misionarĭ, 400 preoţĭ indigenĭ şi dela 7 la 800 mii de creştinĭ. Bisericele şi capelele sunt în numĕr de aprópe 3.000. Nu mai e nicĭ o provinciă orĭ cât de depărtată, în care sĕ nu se fi făcut proseliţĭ, care sĕ nu aibă alăturĭ de biserică, şcolĭ, farmacii şi asilurĭ de orfanĭ.

Societatea misiunilor strĕine din Francia are cel mai mare numĕr de misiunĭ, servite de 710 misionarĭ, cu 600 capele, 800 şcolĭ şi 200 mii de creştinĭ. Iesuiţii au vicariatele din Kiang-nam şi Gan-Kong, cu 60 de misionarĭ, 900 capele, 900 şcolĭ şi 155 000 de creştinĭ. Franciscanii au 35 de misionarĭ, 300 capele şi 35.000 de creştinĭ.

*

Viaţa împĕratului Kuang-Su.

Din nefericire, China e acum la ordinea dilei.

„Revue bleue" publică un articol întitulat „o încercare de domniă liberală în China", în care autorul Auguste Moireau istorisesce domnia împĕratului *Kuang-Su*, detronat de împĕrătésa actuală la 1898.

Kuang-Su este un tinĕr mic de statură, slab şi delicat ca fire, cu o privire fină, inteligentă, dér cu o alură timidă şi cu o espresiune melancolică. Pus pe tron la vêrsta de 3 anĭ, în 1875, de cătră mătuşa sa Tze-şi, a stat sub tutela acesteia până la 1889.

Evenimentul cel mai însemnat din timpul domniei sale a fost rĕsboiul cu Japonia, după care China a trebuit sĕ plătéscă o mare despăgubire şi sĕ încheie cu puterile europene tratate ruinătóre. Acest rĕsboiŭ desastros a arătat în mod vĕdit, ce slabă este China cu civilisaţia ei rutinară, tradiţională, faţă cu civilisaţia occidentală.

Kuang-Su, desesperînd de vechile metode de administrare chinesă, se înconjóră cu tinerĭ neesperimentaţĭ, dér plinĭ de îndrăsnélă, şi se hotăresce sĕ facă o reformă radicală în imperiul sĕu.

In fruntea acestor tinerĭ a fost Kuang-Ju-Wei, care se făcuse vestit prin ale sale „Comentarii asupra doctrinei lui Confucius". El deveni şeful progresiştilor dela curtea imperială. La 1895 înfiinţéză un jurnal de propagandă întitulat "Wan-Quo Kung-Pao" pentru reforma învĕţămêntului. Apoi organiséză un club cu filiale în provincii. O mare parte din membrii acestui club au fost mai târdiu proscrişĭ de împĕrătésa actuală.

La curtea imperială erau astfel douĕ partide. Pe de o parte împĕratul cu tutorele sĕu Weng-Tung-Ho, cu Kang-Ju-Wei şi alţĭ tinerĭ, pe de altă parte împĕrătésa cu mandarinii, în fruntea cărora era vestitul Li-Hung-Ciang. După rĕsboiul cu Japonia, ocuparea portului Arthur şi Kiau-Ciau a fost evenimentul, care a grăbit mişcarea reformatóre în China. In Iunie 1898, Kuang-Su dă un edict în care arată pe larg necesitatea reformei administrative, a nimicirei corupţiei, a desfiinţărei sinecurilor, a unui control sever la cheltuelĭ, etc. La 1 Septemvrie împĕratul ordonă suprimarea a şése biurourĭ din capitală, a trei guvernorĭ provincialĭ, a direcţiunei fluviului galben, a prefecţilor şi sub-prefecţilor. In provinciile unde residă un vice-rege nu mai e nevoiă de guvernorĭ. Aceştia sunt îndemnaţĭ sĕ renunţe la nepotismul scandalos, pe care-l practică de vécurĭ.

Indignarea mandarinilor era la culme. Cum? Un guvernămênt provincial sĕ nu mai servéscă la plătirea datoriilor vechĭ, la câştigarea capitalului necesar pentru ocuparea unui post mai înalt, pentru asigurarea unui venit la bĕtrâneţe şi pentru căpĕtuirea tuturor rudelor? Si apoi, împĕratul îndrăsnise sĕ rîdă de frumseţile caligrafiei.

Preocuparea principală a lui Kuang-Su era instrucţia publică. Tatăl sĕu, Kung, ordonase încă la 1866 sĕ se creeze un colegiu în care sĕ se predea fisica, chimia, matematica, astronomia, sciinţa militară, limba francesă şi englesă. Colegiul s'a creat, dér elevĭ a avut puţinĭ. Atuncĭ a ordonat acelaşĭ împĕrat Kung, sĕ se céră tóte aceste obiecte şi la esamenile, carĭ dau dreptul a ocupa funcţiunĭ publice. Dér acest ordin s'a aplicat în mod fórte puţin sever.

La 11 Septemvrie 1898, dece dile înainte de detronarea lui, împĕratul Kuang-Su ordonă sĕ se creede şcolĭ occidentale de cultura mătăsii şi a ceaiului. De asemenea ordonă, ca în Universitate sĕ se introducă un departament medical sub conducerea unor distinşĭ practicanĭ din occident. La 12 Septemvrie sfătuesce sĕ se înfiinţeze jurnale şi magazinurĭ în tot imperiul. La 13 Septemvre decide, ca prefecţii sĕ-i pótă adresa direct memorii, ér ceilalţĭ funcţionarĭ inferiorĭ, pe cale erarchică.

Asta însemna în ochii mandarinilor nedisciplina administraţiei, anarchia generală. Impĕrătésa vĕdênd puternica nemulţumire a clasei mandarinilor, temêndu-se póte, ca sĕ nu ajungă dinastia în primejdiă, se hotăresce, deşi avea deja vêrsta înaintată de 64 de anĭ, sĕ iee din nou în mână frânele guvernului. De-odată Kuang-Su dispărù dintre cei în viaţă fără sĕ se scie unde şi cum. Se dice, că este ţinut ascuns într'o încăpere retrasă a palatului. Cu acéstă lovitură de stat dela 1898 începe perióda de reacţiune la desfăşurarea căreia asistăm acum.

*

O revedere interesantă.

In Paris s'a întêmplat de curênd următorul cas interesant:

La secţia exotică dela esposiţia universală, densatórele orientale dădură tocmai o representaţiă. Una dintre dansatóre, care poseda tóte calităţile unei orientale, frumseţă şi gingăşiă, sĕ învêrtea frumos la sunetul musicei şi după ea tóte celel'alte sóţe. Privitorii urmăreau cu mare încordare tóte mişcările dansului. De-odată când vĕtava întreaga dansatóre ajunse înainte pe bină, o voce de copil se audi strigând: „Etă mama!" In momentul următor dansatórea dispărù după culise, ér un domn cu o fetiţă de mână îngrabă părăsi sala. Domnul numai decât alergă la comisarul de poliţiă, căruia îi spuse, că a sosit din Bordeaux cu copila sa, ca sĕ cerceteze esposiţia, când colo étă, că se întélnesce cu fosta lui soţiă, care l'a părăsit de doi anĭ şi o vede între dansatórele orientale. Comisarul numai decât chiemă pe dansatóre înainte, care cu ochii plinĭ de lacrămĭ recunoscù totul şi-şĭ cerù iertare. Prietina sa, cu care a părăsit Bordeaux-ul, după-ce cheltuì cei 2000 francĭ, ce-i avea, a părăsit'o într'un mod nedemn, aşa că încurênd ajunse în mare miseriă. In starea acésta a fost silită sĕ între ca dansatóre orientală şi fiind că era şi destoinică în „branşa" acésta, în scurt timp învĕţă dansurile în carĭ se distingea. Bărbatul, căruia îi mărturisi sincer tóte, a iertat'o şi împreună s'au întors acasă.

POSTA REDACŢIUNEI.

D-lui E. P., „Felician ca educator" nu se póte publica.

D-lui G. Apolzan, „Olaszteleк". Cartea, ce doresci, o poţĭ primi pentru 3 cor. 20 banĭ, dér nu cu rambursă, căcĭ costă de 3-orĭ mai mult, ci trimite înainte şi preţul şi porto (20 banĭ) şi veĭ fi mai profitat.

Prognosa timpului.

(După călindarul căpit. Spăriosu.)

Sĕptĕmâna din 22—28 Iulie: ploios în 23, 24 şi 25; schimbăcios 26 şi 27; ér 28 vênturos.

Domnii abonenţĭ, carĭ încă nu şi-au reînoit abonamentul, sĕ binevoiéscă a-l reînoi neamânat ca sĕ nu li-se întrerupă regulata espedare a diarului.

Cu numĕrul de faţă se sistéză espedarea fóiei celor ce nu şi-au re'noit abonamentul.

Administraţiunea
„Gazetei Transilvaniei".

Călendarul sĕptĕmânei.

IULIE. are 31 dile. CUPTOR.

Dilele	Călend. Iul. v.	Călend. Greg.
Dum.	9 S. m. Paucraţiu.	22 Maria Mad.
Lunĭ	10 S. 45 m. de Nic.	23 Apolonia
Marţĭ	11 Sf. m. Eufimia.	24 M. Cristina
Merc.	12 M. Procol şi Ilar.	25 † S. ap. Iacob
Joi.	13 † S. Arch. Gavril.	26 S. Anna
Viner	14 S. p. Achilia	27 Panteleimon
Sâm.	15 M. Ciriac şi Iudita	28 Victor

Preţurile cerealelor din piaţa Braşov.

Din 20 Iulie 1900.

Mĕsura séu greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor.	fil.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	11	60
"	Grâu mijlociu . . .	11	20
"	Grâu mai slab . . .	11	—
"	Grâu amestecat . .	9	20
"	Sĕcara frumósă. . .	7	20
"	Sĕcară mijlociă. . .	6	80
"	Orz frumos	7	—
"	Orz mijlociu. . . .	6	60
"	Ovĕs frumos. . . .	5	—
"	Ovĕs mijlociu . . .	4	80
"	Cucuruz	9	20
"	Mălaiu (meiŭ) . . .	8	20
"	Mazăre.	12	60
"	Linte	18	40
"	Fasole	10	40
"	Sĕmênţă de in . . .	25	—
"	Sĕmênţă de cânepă .	9	40
"	Cartofĭ.	3	—
"	Măzăriche.	—	—
1 kilă	Carne de vită . . .	—	88
"	Carne de porc . . .	—	96
"	Carne de berbece. .	—	64
100 kil.	Sĕu de vită prospĕt .	50	—
"	Sĕu de vită topit . .	72	—

Cursul la bursa din Viena.

Din 20 Iulie 1900.

Renta ung. de aur 4%.	115.45
Renta de coróne ung. 4%. . . .	90.45
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	120.75
Impr. căil. fer. ung. înargint. 4½%	99.50
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.75
Bonurĭ rurale ungare 4%	90.15
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	93.—
Impr. ung. cu premii	158.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin .	139.—
Renta de argint austr.	97.35
Renta de hârtie austr.	97.15
Renta de aur austr.	115.55
Losurĭ din 1860.	134.75
Acţii de-ale Băncei austro-ungară .	107.20
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	687.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	668.—
Napoleondorĭ	19.32
Mărcĭ imperiale	118.55
London vista.	242.52½
Paris vista	96.55
Rente de coróne austr. 4% . . .	97.40
Note italiene	90.45

Cursul pieţei Braşov.

Din 21 Iulie 1900.

Bancnota rom.	Cump. 19.14	Vênd. 19.20
Argint român.	Cump. 18.90	Vênd. 19.—
Napoleond'orĭ.	Cump. 19.22	Vênd. 19.30
Galbenĭ	Cump. 11.30	Vênd. 11.40
Ruble Rusescĭ	Cump. 127.—	Vênd. —.—
Mărcĭ germane	Cump. 58.50	Vênd. —.—
Lire turcescĭ	Cump. 10.72	Vênd. —.—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	Vênd. 101.—

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Têrgul de rîmătorĭ din Steinbruch.

Starea rîmătorilor a fost la 17 Iulie n. de 43,312 capete, la 18 Iulie n. au întrat 418 capete și au eșit 197 capete, rĕmânênd la 19 Iulie n. un numĕr de 43,533 capete.

Se noteză marfa **ungurêscă**: veche grea dela 90—91 fil. marfă ungurêscă tînĕră grea dela 94—95 fil. de mijloc dela 94—96 fil. ușóră dela 93—94 fil. — **Sêrbêscă**: grea 94—96 fil., de mijloc 94—95 fil., ușóră: 93—94 fil. kilogram.

Bursa de mărfurĭ din Budapesta.

din 18 Iulie 1900.

Sêmințe	Cualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilograme	
		dela	pănă la
Grâu Bănățenesc . . .	80	7.50	7.70
Grâu dela Tisa	80	7.45	7.55
Grâu de Pesta . . .	80	7.30	7.50
Grâu de Alba regală . .	80	7.80	8.—
Grâu de Bácska	80	—.—	—.—
Grâu unguresc de nord .	80	—.—	—.—
Grâu românesc	80	—.—	—.—

Sêmințe vechĭ orĭ nouĕ	Soiul	Cualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilograme	
			dela	pănă la
Secara . .		70—72	6.45	6.60
Orz	nutreț. .	60—62	6.25	6.40
Orz	de rachiu	62—64	5.90	6.10
Orz	de bere .	64—66	5.60	5.80
Ovĕs . . .		——	0.—	—.—
Cucuruz . .	bănățen .	75	—.—	—.—
Cucuruz . .	alt soiu .	73	—.—	—.—
Cucuruz . .	" "			
Hirișcă . .			5.—	5.30

Producte div.	Soiul		Cursul	
			dela	pănă
Săm. de trifoiŭ	Luțernă ungur.	Prețul per 100 de chilograme	—.—	—.—
"	" transilvană		—.—	—.—
"	" bănățenă		—.—	—.—
"	" roșiă . .		—.—	—.—
Ulei de rapiță	rafinat duplu .		—.—	—.—
Ulei de in .			—.—	—.—
Unsóre de porc	dela Pesta . .		55.—	55.50
" "	dela țêră . .		—.—	—.—
Slanină . . .	svêntată . .		46.50	47.—
Prune	din Bosnia . .		53.—	53.50
"			—.—	—.—
Lictar	Slavon și Serbia		18.—	18.50
"	din Serbia în s.		—.—	—.—
Nucĭ	slavon nou . .		—.—	—.—
Gogoșĭ	sêrbesc . .		—.—	—.—
"	din Ungaria .		—.—	—.—
Miere	unguresci . .		—.—	—.—
"	serbescĭ . .		—.—	—.—
Cêră	brut		—.—	—.—
Spirt	Drojdiuțe de s.		—.—	—.—

Nr. **11086**—1900

PUBLICAȚIUNE.

Conform inaltului circular (Ordinațiune) a ministrului de comerciŭ din 30 Mai 1900 Nr. 6155/V. se aduce prin acésta la cunoscință publică, că *bucatele adunate, carĭ vor fi transportate de pe locul arăturei*, sunt până la timpul acesta, astfel de a se arangia (aduna la un loc) ca distanța acestora vis-a-vis de obiectele gărei, sĕ corespundă distanției de 95 metri și anume din acel motiv, pentru *a fi „asigurate de un eventual foc“*.

Se provócă deci toțĭ posesorii de pămênturĭ, a căror locurĭ se mărginesce cu hotarul obiectelor gărei, séu sunt în apropierea acestora, de a lua strict în considerare sus numita ordinațiune, pentru a nu fi supus pedepsei.

Se observă încă în fine, că acei proprietarĭ, a căror loc se află în distanță mai mică de 95 metri, de a-și transporta bucatele adunate cât mai curênd.

Brașov, în 17 Iulie 1900.

1024.1—1. *Magistratul orășenesc.*

Bursa de Bucurescĭ

din 19 Iulie n. 1900.

Valorĭ	Dobêndă	Scad. cup.	Cu banĭ gata
Renta amortisabilă	5 %	Apr.-Oct.	91.—
" " Impr. 1892 . . .	5 "	Ian.-Iul.	90 —
" " din 1893 . . .	5 "	" "	90 —
" " 1894 int. 6 mil. .	5 "	Apr.-Oct.	—.—
" " Impr. de 32½ mil.	4 "	Ian.-Iulie	77.—
" " Impr. de 50 mil. .	4 "	" "	77.½
" " Impr. de 274 m. 1890	4 "	" "	77.½
" " Impr. de 45 m. 1891	4 "	" "	77.½
" " Im. de 120 mil. 1894	4 "	" "	77.½
" " Impr de 90 mil. 1896	4 "	" "	78.—
Oblig. de Stat (Conv rurale)	6 "	Mai-Nov.	78.—
" Casei Pensiunilor fr. 300	10	" "	—.—
" comunei Bucurescĭ 1883	5 %	Ian.-Iul.	—.—
" " " din 1884	5 "	Mai-Nov.	—.—
" " " din 1888	5 "	Iun.-Dec.	—.—
" " " din 1890	5 "	Mai-Nov.	—.—
Scrisurĭ fonciare rurale . . .	5 "	Ian.-Iulĭ.	93 —
Scris. fonciare rurale din 1890	4 "	" "	76.—
" " urbane Bucuresc	5 "	" "	83 —
" " " Iașĭ . .	5 "	" "	73.¾
Oblig. Soc. de basalt artificialĭ	6 "	" "	—.—
	V. N.		
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81	500	150 v.	—.—
Banca Nation. ult. div. 85.—	500	într. v.	25.20
Banca agricolă	500	150 v.	334 —
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	într. v.	279 —
Naționala de asig ult. div. lei 43	200	" "	446.—
Soc. bazalt artif. ult. div. lei 30	250	" "	457 —
Soc. rom. de constr. ult. div. 15 l.	250	" "	30.—
Soc. rom. de hârtie ult. —.—	100	" "	—.—
„Patria“ Soc. de asig. ult. 4 lei	100	" "	—.—
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	" "	—.—
" " " " 2 em. u. d. 0	1000	" "	—.—
Soc. de fur. militare u. d. 60 l.	300	" "	—.—
„Bistrița“ soc. p. f. hârtii 80 l	1000	" "	—.—
Sociat. p. constr de Tramaxs	200	" "	—.—
20 francĭ aur	—	" "	—.—
Fabricile Unite de gazóse. . .	12	" "	106.—

Scompturĭ:

Banca nat. a Rom.	8%	Paris	3%
Avansurĭ pe efecte	9 "	Petersburg . .	6%
Casa de depunerĭ	12 "	Berlin	5%
Londra	3 "	Belgia	4%
Viena	4½	Elveția	5%

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.